NAJER FOLKSBLAT
Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

פרייז 15 גראשען

(שאבעלע פוז דער מלוכה־
לאטעריע זעה – 9. זייט)

10 זייטען

נייער פאלקסבלאט

№ 222 | Łódź, Czwartek, 24 Września 1936 | אדרעס: לאדז, פעטריקאווער 21 טעל. 224-71
Adres Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. Skrz. poczt. 1,06 | לאדז, דאנערשטאג פרכה א׳ ח׳ תשרי תרצ״ז | 14-טער יאהרגאנג

געשטארבען מאיר דיזענגאף

תל-אביב, 23 (יט״א טעלעפאניש)

היינט 4 א זייגער מיט 20 מינוט איז געשטארבען דער בירגערמייסטער פון דער ערשטער יודישער שטאט מאיר דיזענגאף. אין דער לעצטער שעה פאר דער פטירה האבען זיך פערזאמעלט ביים קראנקען-בעט פון דיזענגאפ׳ן איי-ניגע דאקטוירים מיט פראפעסאר מאר-קוס בראש, א סך פריינד און קרובים.

דער טויט פון דיזענגאפ׳ן האט ארויס גערופען אין תל-אביב און אין גאנצען ישוב א טיפען טרויער. בליץ-שנעל האט זיך די ידיעה וועגען טויט פון בעליב-טען בירגערמייסטער פערשפרייט אי-בער דער שטאט און פארן הויז פון נפטר האבען זיך פערזאמעלט טויזענ-דער יודען.

* * *

מאיר דיזענגאף איז געבוירען געווארען אין יאהר 1861 אין אסימאווילי בעסאראביען. אין די יונגע יאהרען האט ער זיך בעזעצען אין אדעס, וואו ער איז פערפאלגט געווארען דורך דער צארישער מאכט פאר אנטי־מלוכה׳שע טעטיגקייט. אין יאהר 1882 איז ער צוגעטרעטען צו דער חובבי־ציון בע-וועגונג. ווען ער איז געווען אין פאריז האט ער פער-מיטעלט צווישען דער פאריזער גרופע פון חובבי ציון מיט דער רוסישער ווענ; פעראייניגונג.

סוף פון פאריגען יאהר הונדערט איז מאיר די-זענגאף אפגעפאהרען קיין ארץ ישראל, וואו ער האט געארבייט אין דער גלאז־פאבריק פון ראטשילד׳ן אין חדרה, נאך א געוויסער צייט איז ער צוריקגעפאהרען קיין אדעס, אבער שוין אין יאהר 1904 קעהרט ער זיך אום קיין ארץ ישראל, וואו ער בעזעצט זיך אין שכונת יפו, וואו ער גרינדעט די געזעלשאפטען פון „גאולה״ און „אחוזת בית״, שפעטער קויפט ער נייע באדען־שטחים, וועלכע ווערען אנ׳אנהויב פון דער שטאט תל-אביב.

בעת דער וועלט-מלחמה פיהרט ער אן א שאר־פען קאמף געגען דער טערקישער מאכט.

נאך דעם ווי דאס בריטישע מיליטער האט פער־נומען ארץ ישראל איז דיזענגאף אויסגעוועהלט גע ווארען אלס בירגערמייסטער פון תל-אביב. דעם דאר־זיגען אמט האט ער פערנומען דורך דער גאנצער צייט.

אין יאהר 1925 און 1926 איז ער געווען א מיטגליד פון דער ציוניסטישער עקזעקוטיוו. דיזענ-גאפ׳ס ענערגיע און פעהיגקייט איז צו פערדאנקען דעם וואוקס פון גאנצען ישוב און בעזונדערס פון תל־אביב, וועלכע איז געווארען די ריזיגע יודישע שטאט. דיזענגאף איז געווען איינער פון די פאפו־לערסטע פערזענליכקייטען פון ארץ ישראל און גע־ווען בעליבט אין אלע שיכטען פון דער יודישער בע-פעלקערונג.

היינט 10 א זייגער—די לויה

תל-אביב, 23 (יט״א טעלעגראפיש)

באלד ווי נאר איז בעקאנט געווארען דער פאקט פון דיזענגאפ׳ס טויט, איז פארגעקומען א טרויער-זיצונג פון דער עיריה, אויף וועלכער נאר איז בע־שלאסען געווארען איינצואָרדנען די לויה דאנערש־טאג 10 א זייגער אינדערפריה.

אויף דער זיצונג פון דער עיריה זענען געהאל־טען געווארען טרויער-רעדעס, אויף וועלכע עס איז אנגעוויזען געווארען אויף דער גרויסער אבידה מיטן טויט פון מאיר דיזענגאף. עס איז ערקלערט געווא־רען טרויער אין דער גאנצער שטאט. אויף אלע עפענטליכע אינסטיטוציעס און אמטען זענען ארויס געהאנגען געווארען טרויער-פעהנער ביז דער האלבעט.

דער ארון מיט׳ן נפטר איז איבערגעפיהרט גע-וואָרען אין מוזעאום פון תל־אביב, וואו ער איז אוועקגעשטעלט געווארען אין איינעם פון די זאלען.

טרויער איז גאנצען ישוב

תל-אביב, 23 (יט״א טעלעגראפיש)

פון גאנץ ארץ ישראל קומען אן דעלעגאציעס קיין תל־אביב צו דער מארגענדיגער לויה פון ביר-גערמייסטער דיזענגאף. עס זענען אנגעקומען ביר־לייד־דעפעשען פון חגר „עקזעקוטיווע און פון הויך-קאמיסאר וואוקאפ.

אלס צייכען פון טרויער וועגן אין גאנצען ישוב אפגערופען געווארען אלע עפענטליכע פעראנשטאל-טונגען.

תל-אביב, 23 (יט״א טעלעגראפיש)

דער גאנצער ישוב געפינט זיך אונטערן איינדרוק פון טויט פון בירגערמייסטער מאיר דיזענגאף. פאר דעם ארון געהען פערביי לאנגע רייהען מענשען, וואס זענען געקומען אפגעבען דעם לעצטען כבוד דעם פער שטארבענעם.

תל-אביב, 23 (יט״א טעל.)

אין צוזאמענהאנג מיט׳ן טויט פון מאיר די־זענגאפען, איז פארגעקומען א טרויער - זיצונג פון דער פויליש־פאלעסטינישער האנדעלס-קאמער. עס האט גערעדט איינער פון די עלטסטע פיאנע־רען פון דעם ארץ־ישראל ישוב, דאן האט פרעזעס לעוויטע גערעדט וועגען די גרויסע פערדינסטען פון פערשטארבענעם בירגערמייסטער פאר תל־אביב און פאר׳ן גאנצען ישוב. דער רעדנער האט אויך בעטאנט די פערדינסטען פון דיזענגאפען אלס שע־פער פון די מזרח ירידים.

עס האט אויך גערעדט שורש ,וועלכער האט געשילדערט דעם טרויער פון גאנצען ישוב צוליב׳ן טויט פון דיזענגאפען. אלע רעדעס זענען געהאלטען געווארען אין העברעאיש און זיי זענען אויסגע הערט געווארען שטעהענדיגערהייט.

טיפער טרויער אין תל-אביב

תל-אביב, (יט״א טעל.)

א שווערען איינדרוק מאכט די שטאט, וואס איז געהילט אין א טיפען טרויער. זינט דעם טויט פון חיים נחמן ביאליק האט זיך דער טרויער אזוי נישט אנגעזעהען און האט נישט אנגענומען אזעל־כע פארמען פון טיפער פער׳יתומונג. עס טרויערען אלט און יונג ,קינד און קייט.

די שטאט איז געהילט אין האלב פינסטערניש. ליכט ברענט נאר אויף די ערטער, וואו עס איז אומבעדינגט נויטיג. טרויער־פעהנער זענען אויס־געהאנגען אויף אלע עפענטליכע ערטער און אויך אויף א טייל פריוואט־בנינים.

אלע טעאטערס, קינאס, פערוויילונגס-לאקא־לען זענען געשלאסען. אלע פערוויילונגען זענען אפגערופען.

דער טרויער האט ארומגענומען נישט בלויז תל־אביב, נאר דעם גאנצען ישוב. אין ירושלים פיהלט זיך דער טרויער שוואכער, צוליב׳ן אויס־נאהמס־צושטאנד.

אין די קאלאניעס זענען אויף אלע עפענט־ליכע בנינים אויסגעהאנגען טרויער־פעהנער.

עס זענען אנגעקומען פיל הונדערטער קאנדע־לענץ־דעפעשען פון אלע עקען וועלט, צ. א. פון דער יודישער אגענץ, פון וואוקאפ׳ן און פון א רייה הויכע רעגירונגס־בעאמטע.

די לימודים זענען אומעטום איבערגעריסען.

די לעהרער האבען היינט פאר די שילער דערציילט פרטים וועגען דעם נפטר, וואס איז געווען די פאפולערסטע פיגור פונ׳ם ישוב — „דער בויער פון דער שטאט אויף זאמד״.

מארגען וועלען אלע שולעס זיין געשלאסען.

די גאנצע יוגענד וועט זיך בעטייליגען אין דער לוויה, געהענדיג פאר׳ן ארון.

ביז אין אווענד יועלען אלע אינסטיטוציעס, געוועלבער א. א. וו. זיין געשלאסען. עס קומען דעלעגאציעס פונ׳ם גאנצען לאנד. א סך זענען שוין געקומען.

סיי די עיריה, סיי די רעגירונג בעהמט אן מיטלען ,אז די רוהע און ארדנונג זאל נישט גע־שטערט ווערען. די עריה האט אגב, ארגאניזירט א ספעציעלע ארדנונגס־גרופע.

דער וויצע־בירגערמייסטער פון תל־אביב, רוקח האט בעקומען פונ׳ם הויך־קאמיסאר, וואוקאפ פאל־גענדע דעפעשע : „אין דער פערזאן פונ׳ם זעליגען דיזענגאף האב איך פערלוירען א פערזענליכען פריינד. דער גייסט פון דעם דאזיגען מאן וועט אייביג לעבען אין דער שטאט, וואס ער האט געשאפען. די דאזיגע שטאט איז א מאנומענט פאר דעם הויכען ווערט פונ׳ם פערשטארבענעם״.

לסוף דריקט וואוקאפ אויס מיטגעפיהל דער שטאט תל־אביב.

חוץ מזה האט ער אויך צוגעשיקט מיטגעפיהל־דעפעשען צו בן צבי און צום ועד הלאומי.

ער האט אויך צוגעשיקט א מיטגעפיהל־דע־פעשע צו דער עקזעקוטיווע אויף די הענט פון טשערטאק׳ן.

קאנדאלענץ־דעפעשען זענען אויך אנגעקו ־ מען פונ׳ם גענעראל־סעקרעטאר פון דער רעגירונג און פון אלע דירעקטארען פון די רעגירונגס־דע־פארטאמענטען.

אויף מארגען איז מאבילעזירט א סך פאליצי־ און מיליטער כדי אפצוהיטען די ארדענונג אין און ארום תל־אביב, און שיצען פאר עווענטועלע פראוואקאציעס.

אויפ׳ן קבר וועלען קיין הספדים נישט גע־מאכט ווערען. ס׳״יעט נאר געמאכט ווערען אנ׳אל מלא רחמים.

די דייטשע קאלאניסטען פון דער קאלאניע „סאראנא״ נעבען תל אביב האבען צוגעשיקט א גרויסער בלומען־קראנץ.

דיזענגאפ׳ס ארטיקעל וועגען זיין טויט און קבורה

ירושלים, 23 (יט״א טעל.)

„דבר״ פערעפענטליכט א ארטיקעל פון מאיר דיזענגאף, וועלכען ער האט פערעפענטליכט נאך דעם 12 יוני. אין דעם ארטיקעל האט דיזענגאף, וועלכער האט פארגעזעהען זיין טויט און קבורה געשריבען, אז ער וועט אויפנעהמען זיין טויט בנשיקה. ער האט געגאסען אין זיין לעבען די פולע צופרידענהייט פון זיין ארבייטס־ווערק און מיה. בעזונדערס שטעלט ער זיך אפ אין דעם ארטיקעל אויף די קינדערלעך פון תל־אביב, פון וועלכע ער איז געווען א אמת׳ער פריינד.

טרויער-זיצונגען אין ווארשא

ווארשא, 23 (טעלעפאניש)

צוליב׳ן טויט פון מאיר דיזענגאף זענען פאר־געקומען עקסטרא טרויער־זיצונגען פון ציוניס־טישען צ. ק., פון דער ווארשאיער קהלה־פערוואל־טונג און פון דער פויליש־פאלעסטינישער האנ־דעלס־קאמער

טרויער-זיצונגען פון צ. ק. אין ווארשא

ווארשא, 23 (יט״א טעל.)

דער צ. ק. פון דער ציוניסטישער ארגאניזאציע אין ווארשא האט, נאכ׳ן בעקומען די ידיעה וועגען טויט פון מאיר דיזענגאפ׳ן אפגעהאלטען א טרויער־זיצונג. עס איז בעשלאסען געווארען זיך צו פערשטענדיגען מיט די ציוניסטישע אינסטאנ־צען אין ארץ־ישראל, בכדי צו פעראייניגליכען דעם אופן ווי אזוי צו פעראייביגען דעם אנדענק פון דעם גרויסען נפטר.

עס זענען דאן אויך ארויסגעשיקט געווארען קאנדעלענץ דעפעשען צו דער פאמיליע, מאגי־סטראט פון תל־אביב.

גרויס די אבדה

פון ד״ר ז. עלענבערג

טיף ערשיטערט שטעהען מיר אונטערן פרי-שען איינדרוק פון די טרויעריגע ידיעה, וועלכע עס איז אנגעקומען פון תל-אביב.

דער פאטער פון יודישען ישוב, די ציהרונג פון ארץ-ישראל, דער גרעסטער און פערדינסט-פולער גרינדער און בויער פון די ערשטע יו-דישער שטאט. דער הלוץ אין אמת׳ן זין פון ווארט. דער שטאלצער ערשטער יודישער ביר-גער פון תל-אביב, דער גרויסער יודישער פאט-ריאט. דער פראכטפולער מענש און דער אונ-מידליכער קעמפער פון אונזער היימלאנד — מאיר דיזענגאף ז״ל, איז נישט מעהר צווישען אונז.

ווי א דונער טרעפט אונז די דאזיגע ידיעה. ארץ-ישראל אהן דיזענגאפ׳ן. ווי קאן מען זיך דאס פארשטעלען תל-אביב אהן זיין ערשטען בירגער - מייסטער, ווי קאן דאס געמאלט זיין! עס איז שווער, זעהר שווער זיך צו צוגעוואוינען צו דעם געדאנק. עס איז נישט מעגליך אין איצ-טיגען אויגענבליק אפצושאצען דעם ריזיגען פערלוסט, וועלכען דאס גאנצע יודישע פאלק אין א״י בפרט האט געליטען.

קרוב 40 יאהר יודישע קאלאניזאציע אין א״י איז פערבונדען מיטן נאמען פון מאיר דיזענגאפ׳ן, וועלכער האט מיט זיך רעפרעזענ-טירט א הערליכע סינטעז פון אידעאליזם און רעאליזם.

זיין וויטען בליק און זיין איבערגעגעבענ-קייט האבען מיר צו פערדאנקען די שטאט תל-אביב, איהר ענטוויקלונג פון א קליינע גרופע פון הייזער צו א האפען - שטאט מיט 150.000 איינוואוינער. דאס איז דאס ווערק פון מאיר דיזענגאף. שוין דאס אליין מאכט איהם אונ-שטערבליך פאר דער יודישער געשיכטע.

דיזענגאף איז אבער געווען נישט נאר מיט תל-אביב, נאר מיטן גאנצען יודישען ישוב, וועל-כער ער האט רעפרעזענטירט שטאלץ און מו-טיג, ביי יעדע געלעגענהייט.

מיר האבען נאך פריש אין זכרון זיין וויר-דיגען און מוטיגען ארויסטריט בעת די לעצטע געשעהענישע אין לאנד.

דער שטאלצער און ענערגישער אפעל צום נציב - העליון, זיין דונערדיגער פראטעסט צו דער ענגלישער אדמיניסטראציע, זיינע טרייסט-ווער-טער צום ישוב, זיינע אהן ערמידליכע אינטער-ווענצען, דעם אונגעהויערען רעספעקט, וועלכער ער האט גענאסען ביי אייגענע און ביי פרעמ-דע, בעוויזען, וואס פאר א רעפרעזענטאטיווע פיגור און א גרויסען פערנעהם איז געווען דער פערשטארבענער.

ער איז פון אונז אוועק אין איינע פון די טראגישסטע מאמענטען, וועלכער עס לעבט אי-בער דער ישוב. ער וועט אונז נישט איינמאל פעהלען, אבער זיין מוט, זיין חלוציש לעבען וועט בלייבען אנ׳אייביגער דענקמאל און א מוס-טער פאר די קינפטיגע יודישע דורות.

ביחד עם כל העם העברי משתתפים אנו באבל הכבד לרגלי פטירת ראש העיר העברית הראשונה תל אביב, היהודי הגדול ורב הפעלים.

מאיר דיזנגוף ז״ל

ועד ההסתדרות הציונית בלודז.

קליינהענדלער-פעראיין פון פרוכטען- און געמיזע-הענדלער

אויפ'ן גרינעם מארק (זשעראמסקיעגא 45)

מיר פאדערען אויף אלע אונזערע מיטגלידער, וועלכע וואוינען אין 7-טען וואהל-קרייז אומבעדינגט צו שטימען אויף דער קאנדידאטור פון פרנס ה'

לייבוש ראזענבערג

פרעזעס פון לאדזער יודישען סוחרים- און קליינהענדלער-פערבאנד.

אלע אינפארמאציעס ערטיילט דאס וואהל-ביורא אין לאקאל פון אונזער פעראיין.

אין נאמען פון ז'ער פערוואלטונג

פרעזעס: (–) יצחק ווייצענפעלד.

אכטונג, סוחרים פון דער האלע אגראדאווא 3!

מיר פאדערען אייך אויף זונטאג, דעם 27 סעפטעמבער אלע ווי איינ מאן אפצוגעבען אייערע שטימען אין 7-טען וואהל-קרייז פאר אונזער לאנגיעהריגען פאפולערען פרעזעס, פרנס ה'

לייבוש ראזענבערג

קאמיסיע פון דער האלע אגראדאווא 3.

יודען וועהלער!

זונטאג, דעם 27 סעפטעמבער, אין טאג פון די וואהלען צום לאדזער שטאט ראט, וועהלט די בעקאנטע אונפארטייאישע כלל-טוער אין אונזער שטאט, אויסגעפרובטע פערטיידיגער פון אייערע רעכט, אין 7-טען וואהל-קרייז: שרייבט אויפ'ן וואהל-צעטעל אכט מאל:

לייבוש ראזענבערג

פרנס, ראטמאן פון דער האנדעלס-קאמער, פרעזעס פון קליינהענדלער-פעראיין.

אין 10-טען וואהל-קרייז: שרייבט עלף מאל אויפ'ן וואהל-צעטעל:

בנימין רוס

לאנגיעהריגער ראטמאן, געוו. פרעזעס פון דער לאדזער קהלה.

פעראייניגטער יודישער וואהל-בלאק.

יין כשר

ווער עס חיל הנאה האבען פאר זיין געלד און א אמת'ן עונג שבת ויום-טוב זאל זיך איבערצייגען, אז נאר ביי דער פירמע

„פראגרעס“

אינהאבער זלמן גוטער, בעקומט מען גוטע

ראדזינער-ווייז און מעהד

אויך אלע אנדערע סארטען ווייז און מעהד צו ביליגע פרייזען. ווייז און מעהד-פאבריק

פירמע „פראגרעס“

אינהאבער: זלמן גוטער.

הויפט-פערקויף: אלטער מארק 2 אין פאבריק.

ענצעל-פערקויף: אלטער מארק 2 אויפ'ן הויף.

גרינער-מארק 6 אין ווייגעשעפט הערצבערג (פריהער פולווערמאכער).

לשמוע אל הרנה ואל התפלה

XX

אין ווייסען זאל

43 זאכארניא 43

ווי עס דאווענט דער בעריהמטער און איבעראל בעליבטער חזן ה'

אברהם בריז

וועלכער האט מיט זיין הערציגען דאווענען ראש השנה איבערגעלאזט אויף די מתפללים א געוואלדיגען איינדרוק. וויל אזוי דאווענען האט מען שוין לאנג אין ווייסען זאל נישט געהערט, זענען נאך דא עטליכע פרייע פלעצער צו פערדינגען אויף יום-כפור צו ביליגע פרייזען. בילעטען קען מען בעקומען אין ווייסען זאל הייגט א גאנצען טאג און מארגען פרייטאג ביז מיטאג.

מיט אכטונג י. ווינטרויב

יום-כפור אין נייעם קאנצערט-זאל

3 פיראמאוויטשא 3

דאס דאווענען פון ביידע טעג ראש-השנה פון

אבערקאנטאר ווייסבערגער

איז געווען ממש איבעראשענד. דער עולם איז געווען בעגייסטערט. אזא הערליך דאווענען האט נאך לאדז נישט געהערט, און צוליב דעם האט די דירעקציע בעשלאסען צוצושטעלען נאך א געוויסע צאהל פלעצער אויף יום-כפור. ס'איז כדאי, אז יעדער איינער זאל אויסנוצען די געלעגענהייט און וואס פריהער זיך פערזעהן מיט א פלאץ.

אתרוגים

מובחרים, לולבים והדסים

שוין אנגעקומען: צו בעקומען ביי

שמואל הערש ליסס

פאמארסקא 5, טעל. 98-223

אתרוגים

מובחרים וגם לולבים והדסים

במקח השוה אויף הורט און ענצעל

שוין צו בעקומען ביי

Emanuel Kapelusz

Plac Wolności 10

געדענקט, שטשעשליווי

ביי

א גרויסער אויסוואהל פון אריגינעלע ביליצער און טאמאשאווער סחורות אויף אנציגער און פאלטענס פון די בעסטע קוואליטעטען ווי אויך פערשידענע רעשטען

מיט 30% ביליגער

קומט און איבערצייגט אייך

R. Szczęśliwy

לאדז, 5 נאוואמיעסקא 5

טעל. 156-09.

געדענקט פראנט II שטאק.

בשורה טובה!

אתרוגים

(ארץ און קארפער)

לולבים

מובחרים שבמובחרים

פון די ערשטע קוועלע דירעקט צו בעקומען ביי

פישאף, קאשטשעלנא 2

טעל. 169-20.

Import Towar. Kolon.
i Owoców Połudn.

B. FISZOFF, Łódź

2 Kościelna 2

Dr. med

J. Nadel

ספעציאליסט פון אקושעריע און פרויען-קראנקהייטען

אנדזשעיא 4, טעל. 228-92.

נעמט אן פון 10–12 און פון 5–7 אוו.

אין דער לעטשניצא בזשעזשינער 11 פון 12 ביז 1 בייטאג.

אכטונג, שייכטער-הורמאוניעם און קעלבער-שעכטער-פעראיין

אויף דער נעכטיגער פערוואהל-פערזאמלונג איז איינשטימיג בעשלאסען געווארען צו שטימען זונטאג, דעם 27. סעפטעמבער בעת די וואהלען צום שטאט-ראט אויף דער ליסטע פון

פעראייניגטע ציוניסטישע בלאק

אלע מיטגלידער ווערען אויפגעפאדערט אין זייערע וואהל-ראיאנען צו שטימען פאר די קאנדידאטען פון פעראייניגטע ציוניסטישע בלאק.

די פערוואלטונג פון שעכטער-הורמאוניעם און קעלבער-שעכטער-פעראיין

לאדז, פארזשעטשנא 10.

אכטונג

וועהלער פון 2-טען וואהל-קרייז

(פראנציסקאנער פון 1–23, קילינסקיעגא פון 1–68, פאמארסקא, צעגעלניאנא פון 32, פאלודניאווא פון 32, נארוטאוויטשא פון 39 און די זייטען-גאסען: שטערלינגא, פ.א.וו., פיראמאוויטשא, סקלאדאווא, מאגיסטראצקא און אלע ארומיגע גאסען).

א קאנדידאט אהן רעקלאמע

דאס איז נאר דער איבעראל בעליבטער און חשוב'ער עסקן

פרנס גרשון וואלמאן

ראטמאן פון דער לאדזער האנדעלס-קאמער

וועהלער פון 2-טען וואהל-קרייז

אלע ווי איינער שטימען אהן צווייפעל פאר די קאנדידאטור פון

פרנס גרשון וואלמאן

וואהל-קאמיטעט פון סוחרים און קליינהענדלער

ביי דעם קליינהענדלער-פעראיין אגראדאווא 10.

8-טען, קצבים!

אין צוזאמענהאנג מיט די פערעפענטליכטע שחיטה-גזרה און לויט'ן בעשלוס פון דער פערזאמלונג פון 23.9-36, פאדערן מיר אויף אלע לאדזער קצבים, סיי מיטגלידער און סיי נישט-מיטגלידער – זיך צו רעגיסטרירען אין סעקרעטאריאט פון צעך טעגליך ביז מאנטאג, דעם 28/9 ד. י. איינשליסליך אין די אמט-שעה'ן פון 6–9 אייזענד און זונטאג פון 4–9 אוונט.

צו דער רעגיסטראציע דארף מען מיטברענגען די האנדווערקער-קארטע און די „פאטוויערדזעניע זגלאשעניא“.

די פערוואלטונג פון

פליישער- און ווורשטענמאכער-צעך

אין לאדז, ציגעל-גאס 28.

8 מזרחיסטישער וואל-קאמיטעט 8

ביים פעראייניגטען ציוניסטישען בלאק

אונזערע איינציגע מאנדיראטען און פארשטעהער פון רעליגיעז-נאציאנאלען יודענטום, זענען:

אין 10-טען וואהל-קרייז	אין 9-טען וואהל-קרייז
№ 8	№ 5
בער מארעק	אלעזר באום
וויצע-פרעזעס פון לאדזער „מזרחי“ או דירעקטאר פון רעל.-נעצ. לעהרער-סעמינאר „תחכמוני“.	פרעזעס פון לאדזער „מזרחי“ און פרעזעס פון האנדווערקער-ראט, פילסודסקי 69.

אלע בעוואוסטזיניגע רעליגיעז-נאציאנאלע יודישע וועהלער שטימען און אגיטירען פאר זייערע איינציגע ווירדיגע פארשטעהער, וועלכע וועלען פיהרען א נאציאנאל-יודישע שטאלצע און ווירדיגע פאליטיק.

תלמוד-תורה ביי „פועלי אגודת ישראל“

לאדז, זגערזשער 41.

דערמיט מאכען מיר בעקאנט דער יודישער בעפעלקערונג אין לאדז, אז אונזער תלמוד-תורה אויף זגערזשער 41 איז לעגאליזירט געווארען פון קוראטאריום אלס חדר מיט מלוכה-רעכט פון א פאלקשולע, וואו עס וועט געלערנט ווערען למודי-קודש און למודי-חול אונטער דער אויפזיכט פון די בעסטע פעדאגאגישע קרעפטען אין אונזער שטאדט.

דאס חדר געפינט זיך אין א הערליך אייגעארדענטען לאקאל.

תלמידים ווערען נאך אנגענומען אין א בעגרענצטער צאהל אין דער קאנצעלאריע פון חדר זגערזשער 41, טעגליך פון 9 פריה ביז 2 מיטאג און פון 4 ביז 9 אוונד.

א. נ. פון קאמיטעט:

פאלק לאנדענבערג, מאיר צדוק צאדיקאוויטש

Dr. med.	Dr. med.
Z. DATYNER	J. GOLDBERG
אוראלאג	ספעציאליסט פאר אויגען-קראנקהייטען
ספעצ. פאר נירען בלאז און אורין-קראנק.	צוריקגעקעהרט
ZACHODNIA 59a, tel. 148-95	Śródmiejska 20, tel. 186-13.
נעמט אן פון 9-11 און פון 6-8 אוונט	נעמט אן פון 11–1 און פון 7–8 אוונט
צוריקגעקעהרט	

דער פארשטעהער פון יודישע ווירטשאפטליכע אינסטיטוציעס און פון דער ארבייטענדער אינטעליגענץ

איבזשיצער

גרשון פראשקער

קאנדידירט אין 10-טען וואהל-קרייז

אויף דער ליסטע № 8

פון ציוניסטישען וואהל-בלאק.

א גמר חתימה טובה

ווינשען מיר אונזערע ליבע שוויגער-מוטער, שוועסטער, ברודער, אלע קרובים, חברים, פריינד און בעקאנטע ווי אויך אלע, וועלכע שטעהען מיט אונז אין האנדעלס-בעציהונגען.

משה פעלדמאן

און פרוי.

פערנומען אלקאזאר

קאבאלערא בעגריסט די רעגירונגס-אפטיילונגען

מאַדריד, 23 (ספּ. טעל.)

דאָס רעגירונגס־מיליטער האָט פערנומען אַל־קאזאַר.

מאַדריד, 23 (ספּ. טעל.)

די פּאַבער־אַגענטור איז מודיע: נעכטען האָ־בען 400 זעלנער פון רעגירונגס־מיליטער אַטאַ־קירט דעם נאָך נישט חרוביען טייל פון אַלקאַזאַר הינטער טאַלעדאָ, און אין די פריהמאָרגען־שעה׳ן ענטוואָפּנט די אויפשטענדיגע.

די רעגירונגס־אָפּטיילונגען בעהערשען אַל־קאַזאַר.

דער פּרעמיער קאבאלערא איז אוועק קיין טאַ־לעדאָ, וואו ער האָט גראַטולירט די רעגירונגס־אָפּטיילונגען.

פּאַריז, 23 (ספּ. טעל.)

די פּאַריזער בלעטער שרייבען וועגען ערנסטע ערפאָלגען פון די אויפשטענדיגע אויף 2 פראָנט־אָפּשניטען. די אָפּטיילונגען, וואָס אַטאַקירען בילבאַאָ זאָלען זיי האָבען געדריקט פאָראויס, און פערנומען אַ רייה וויכטיגע פונקטען.

די אויפשטענדיגע זאָלען אויך האָבען פער־נומען די שטאָט טאַריאָס.

מאַדריד, 23 (ספּ. טעל.)

דאָס קריגס־מיניסטעריום קאָמוניקירט, אַז דאָס רעגירונגס־מיליטער האָט ווידער אַטאַקירט די אָפּטיילונגען פון די אויפשטענדיגע הינטער אוויעדאָ. דאָס ארטילערישע פייער דויערט. דאָס רעגירונגס־מיליטער פערפעסטיגט די לעצטענס דעראָבערטע פּאָזיציעס הינטער דער שטאָט ליעטאַנאַ זענען אָפּגעשטויסען געוואָרען די אַטאַקעס פון די אויפ־שטענדיגע. די לעצטע האָבען גרויסע היזקות.

אויפ׳ן דרום־פראָנט אויפ׳ן אָפּשניט עסטרע־מאַדורא האָט דאָס רעגירונגס־מיליטער אַטאַקירט די פּאָזיציעס פון די אויפשטענדיגע הינטער קוועכטאַר־לאָס־אַבעזאַס און דערגרייכט אַלע צילען, וואָס זע־נען אָנגעמערקט געוואָרען דורך דער אָנפיהרער־שאַפט, פערינעהמענדיג צ. אַ. די שטאָט סימעט, וואו עס זענען ארומגערינגעלט געוואָרען און צעצעהנטעלט געוואָרען 400 אויפשטענדיגע.

אויפ׳ן אָפּשניט טאַלאַוועראַ און סאַנטאַ אָלליאַ זענען פאָרגעקומען צוזאַמענשטויסען פון די פאָר־פּאָסטענס.

לאָנדאָן, 23 (ספּ. טעל.)

דאָ איז געקומען דער פּראָפעסאָר פון מאַדריד־דער אוניווערזיטעט, קאַרטילעיאַ, וועלכער האָט בדעה אונטערצונעהמען צווישען פּאָליטיקער, גייסט־ליכע און פּראָפעסאָרען אַן אַקציע לטובת אַ פריד־ליכער אינטערווענץ פון גרויס־בריטאַניען.

כדי אָפּצושטעלען די קריגס־אָפּעראַציעס אין שפּאַניען.

דייטשלאנד — איטאליע

די פרינשאפט האלט זיך אין איין פערפעסטיגען

רוים, 23 (ספּ. טעל.)

דער דייטשער מיניסטער פראַנק האָט היינט בייטאָג, אין דער אָנוועזענהייט פון מינ. טשיאַנאַ אָפּגעהאַלטען מיט מוסאָליני א 2־שעה׳דיגען גע־שפּרעך.

רוים, 23 (ספּ. טעל.)

בעת דער דעפּילאַדע פון דער היטלער־יוגענד אויפ׳ן ווענעציאַנישען פּלאַץ, האָט איהר שעף, באַלדור פאָן־שיראַך זיך געווענדעט אויף איטאַ־ליעניש צו מוסאָליני׳ן, דאַנקענדיג איהם פאַר זיין גאַסטפריינדליכקייט און אָנוועזענהייט אויף דער דעפּילאַדע. מוסאָליני האָט געענטפערט אויף דייטש, אויסדריקענדיג זיין סימפּאַטיע מיט דער יוגענד־בעוועגונג אין דייטשלאַנד און אונטערשטרייכענדיג די בעדייטונג פון דער נסיעה פאַר דער גענויער־טיגער דערקענטעניש פון די לענדער און יוגענד־אָרגאַניזאַציעס.

שרעקליכע באהן-קאטאסטראפע אין פראנקרייך

פּאַריז, 23 (ספּ. טעל.)

אויף דער סטאַציע אָס׳ן, הינטער לוּרד, האָט פּאַ־סירט אַ שרעקליכע קאַטאַסטראָפע מיט אַ פּאַסאַזשיר־צוג.

ביז איצט האָט מען פון די צושמעטערטע וואַ־גאָנען אַרויסגעצויגען 14 דערהרג׳עטע און 30 שווער פערוואונדעטע פּאַסאַזשירען.

וואהל-קאמיטעט פון „בונד" און פראפ. קלאסן-פעראיינען

(קולטור־אמט און פועלי־ציון־ראט פון די פראָפ. פעראיינען)

יודישע אַרבעטער, אנגעשטעלטע, כאלופּניקעס, יודישע אַרבעטס־מענשען פון לאדזש!

גערענקט:

נישט גייז צו די וואהלען הייסט — שטיצען דעם פאַשיזם!

נישט קלויבען קיין איינגע יודישע ארבעטער־פארשטעהער— הייסט צוליב טון די ענדעקעס!

אַלע יודישע אַרבעטס־מענשען שטימען זונטאג, דעם 27־טען סעפטעמבער פאַר דער ליסטע פון

„בונד" און פראָפ. קלאסן־פעראיינען

(קולטור־אמט און פועלי־ציון־ראט פון די פראָפ. פעראיינען)

די נומערן פון אונזערע ליסטעס זענען:

אין ערשטען וואהל־ראַיאָן — נומער 5
אין 2־טען וואהל־ראַיאָן — נומער 4
אין 3־טען וואהל־ראַיאָן — נומער 6
אין 4־טען וואהל־ראַיאָן — נומער 5
אין 5־טען וואהל־ראַיאָן — נומער 6
אין 7־טען וואהל־ראַיאָן — נומער 5
אין 8־טען וואהל־ראַיאָן — נומער 5
אין 9־טען וואהל־ראַיאָן — נומער 4
אין 10־טען וואהל־ראַיאָן — נומער 5

קריגס-צושטאנד אין ארץ-ישראל

ווערט דערווייל נישט פראקלאמירט

לאָנדאָן, 23 (יט״א טעלעגראַפיש)

י. ט. א. האָט זיך פון מעהרסטען אויטאָ־ריטעטיווע קוועלען, אַז ס׳איז פולשטענדיג נחוגר־לאָז די מעלדונג אין די צייטונגען, אַז די רעגירונג האָט בעשלאָסען אויף דער נעכטיגער זיצונג צו פראָ־קלאַמירען קריגס־צושטאַנד. אויב די אַראַבער וועלען נישט אָפּשטעלען דעם שטרייק און די טעראָר־אַקציע.

אין אָוונד איז דערשינען אַן אָפּיציעלע הכחשה פון חער ידיעה, וואָס האָט זיך בעוויזען אין דער „מאָרנינג פּאָסט", אַז דער קאַבינעט זאָל האָבען בע־שלאָסען צו פראָקלאַמירען פּריוואַט קריגס־צושטאַנד.

ירושלים, 23 (יט״א טעל.)

היינט איז אָנגעקומען קיין חיפה די שיף „לאָרענטיק" מיט וועלכער עס איז אָנגעקומען דער ערשטער טראַנספּאָרט ענגליש מיליטער, דער טראַנס־פּאָרט בעשטעהט פון 4,500 מאַן.

היינט איז אין חיפה בעשאָסען געוואָרען אַ פּאַטרול, פון מאַטראָזען, נעבען בית שאן איז פאָרגעקומען אַ שיסעריי. אין ג־יבנה זענען אויס־געריסען געוואָרען 2,300 בוימער.

דער קאַפּראַל, וואָס איז פעריוואונדעט גע־וואָרען בעת דעם צוזאַמענשטויס מיט דער אַראַ־בישער טעראָריסטישער באַנדע איז געשטאָרבען.

ירושלים, 23 (יט״א טעלעגראַפיש)

אין אויגוסט זענען געקומען קיין א״י 2,994 מאַן. דערפון 109 קאַפּיטאַליסטען.

ירושלים, 23 (יט״א טעלעגראַפיש)

צום ערשטען מאָל זינט אַ סך יאָהרען האָט די רעגירונג געהאַט צו פערצייכענען אַ דעפיציט: דער בילאַנס פאַרן לעצטען האַלבען יאָהר איז געשלאָסען געוואָרען מיט אַ דעפיציט פון אַן ערך 50 טויזענד פונט. דער דעפיציט קומט צוליב גרעסערע הוצאות אויף פּאָליציי און תפיסות.

אלע יודישע וועהלער פון 2־טען וואהל־קרייז

5 שטימען פאַר דער איינציגער יודישער נאַציאָנאַלער ליסטע

5 פאַר ד״ר ז. עלעגבערג 5

א עונג יום־טוב
קאָנט איהר נאָר האָבען אין גוט־בעקאַנטען און שטרענג כשר׳ן
פענסיאָנאַט
„NICEA"
KOLUMNA, Krakowska 3.
דער פענסיאָנאַט געפינט זיך אין בעס־טען, גרעסטען און שענסטען וואַלד פון קאָלומנאַ. פרישע און געשמאַקע שפּייזען. פּינקטליכע און זאָרגפעל־טיגע בעדינונג.
אויף די יום־טובים וועט דאַווענען אַ ספּעצ. אַנגאַזשירטער חזן.
אויפ׳ן פּערלאַנג ספּעצ. דיעטעטישע קיך.
צו זעהר מעסיגע פּרייזען!
אינפאָרמאַציעס אין לאָדז:
בײַ ר׳ חיים ווערדינגער,
אגראַראַנאַ 5, טעל. 215-24
און אויפ׳ן אָרט אין קאָלומנאַ.
די געסט ווערען ערוואַרט בײַ יעדער באַהן!

דאַנקזאַגונג.
איך דריק אויס דעם האַרציגסטען דאַנק דעם ה׳
ד״ר אַדאַם בענדער
(אַל. קאָשטשושקי 41) פאַר זיין בעמיהען זיך און גענצליך אויסקורירען מייי פרוי פון גאַל־שטיינער. יישר כח!
אדמו״ר מוואָלבאָוש שליט״א
פראַנטשישקאַנער 15.

טיפען ביילייד דריק איך אויס דעם ה׳ יהושע גליקסמאַן און פאַמיליע, צוליב׳ן טויט פון זיי: פאָטער
יוסף גליקסמאַן נ״ע
זייט געטרייסט מיט המקום ינחם אתכם בתוך שארי אבלי ציון וירושלים
בעריש שוואַרץ,
צייטונגס־ פערשפּרייטער
קאָנסטאַנטינער 49

PENSJONAT
„Opieka"
Wiśniowa Góra
Willa HAMBURGERA
przy lesie. Tel. Nr. 19
עס ווערען אָנגענומען בעשטע־לונגען אויף יום־טוב צו צוגענגליכע פּרייזען.
דאָס לאָקאַל איז בעקוועהם.
עלעקטריש בעלייכטונג.
כשר׳ע קוך

צו די קומענדע יום־טובים
עמפּפעהלט זיך דאָס לאַנג־בעקאַנטע
ווייז־געשעפט פון
ע. שיקיער
פריהער פולנאַצנאַ 1
איצט שרודמיעסקאַ 3, טעל. 107-84
מיט די בעסטע
ווייגען, קאַביאַקען און ליקיערען.
עקזיסטירט זינט 1865 יאָהר.

Dr. med.
M. TAUBENHAUS
צוריקגעקעהרט
ספּעציאַליסט
פאַר אקושעריע און פרויען־ קראַנקהייטען
פערהיטונג געגען שוואַנגערשאַפט
זגערזשער 11, טעלעפאָן 246-08
נעמט אָן פון 8—9 פריה און פון 4—8 אָוו.

Dr. med.
M. JAKOBSON
כירורג
ביינער־כירורג־ ספּעציאַליסט
D-ra Sterlinga 22
(Nowa-Targowa) tel. 174-42.

Dr.
Wajnberg
ספּעציאַליסט פאַר לונגען, האַרץ און סקלעראָז קראַנקהייטען
145 פּיעטריקאָווער
טעל. 126-02.
נעמט אָן פון 9-10 פריה, 2-5, 8-9 אָוו.

DR.
Michał URBACH
נערוועז און אינערליכע קראַנק.
הייטן און פיזיקאַלישע טעראַפּיע
נעמט אָן פון 1—2 און פון 5—7 נאָכמ.
Zawadzka 15 m. 6 tel. 148-83

אויערען, נאָז און האַלז און לונגען־קליניק
מיט בעטען פון Dr.
Z. Rakowski
פּיעטריקאָווער 67. טעל. 127-81
נעהמט אָן שטענדיגע קראַנקע (צוועקס אָפּעראַציע א. אז. וו. ווי אויך אַמבולאַטאָ־רישעס פון 9-2 און פון 4-8 אָוונטס
ביי דער קליניק איז טעטיג
א רענטגען־ גאַבינעט
פאַר דורכלייכטונגען און אַלערליי פאָטאָגראַפיעס

Lek. Dentysta
St. Gelberg
Zawadzka 14, tel. 108-33
צוריקגעקעהרט.

Dr. med.
M. GLAZER
ספּעציאַליסט פאַר הויט־ און וועגערישע קראַנקהייטען
צוריקגעקעהרט
ZACHODNIA 64, tel. 185-49
נעהמט אָן פון 12—2 מיטאָג און פון 7 ביז 8.30 אָוונד.
זונטאָג און חגאות פון 10—12 בייטאָג.

DR.
J. HERSZFINKIEL
ספּעצ. פאַר קינדער־קראַנקהייטען
צוריקגעקומען
נעהמט אָן ביי זיך זשעלאַנאַ 8a
טעל. 111-87
ווי אויך אין דער לעטשניצע „פּאָמאָץ"
אַלעקסאַנדראָווסקאַ 1.

Dr. med.
Michał Wejs
אינערליכע און קינדער־קראַנקהייטען
לאַגעווניצקאַ 25, טעל. 215-18.
צוריקגעקעהרט
צמפאַנגס־שעה׳ן פון 11—1 און 6—8.30 אָוו.

Dr. med. H. RÓŻANER
הויט, וועגערישע און סעקסועלע קראַנק.
NARUTOWICZA 9,
tel. 128-98.
נעמט אָן פון 9—1 פאַרמ. און פון 5—9.

Dr. med.
Józef Imich
ספּעציאַליסט פאַר האַלז, נאָז און אויערן־ קראַנקהייטען
צוריקגעקעהרט
MONIUSZKI 1. tel. 20-997.

אַביסינישע דעלעגאַציע אין זשענעווע

וועריפיקאַציע-קאָמיסיע האָט אָנערקענט איהרע פולמאַכטען.—דער שטאַרקער רושם אין דער וועלט.—
איטאַליענישע דעלעגאַציע קומט נישט אין דער פעלקער-ליגע. — מוסאָליני פאָהרט קיין אַביסיניען

זשענעווע, 23 (ספּ. טעל.)
אין די אַרבייטען פון דער וועריפיקאַציע-קאָמיסיע, וואָס האָט געפּרישט די פולמאַכטען פון דער אַביסינישער דעלעגאַציע, איז היינט פאָרגעקומען א פּרינציפּיאַלע ווענדונג. די קאָמיסיע האָט נעמליך אָנערקענט די פולמאַכטען פון דער אַביסינישער דעלעגאַציע פאַר בערעכטיגטע און פאַר אַזעלכע, וואָס בעפולמעכטיגען די דעלעגאַציע צו בעטייליגען זיך אין די אַרבייטען פון דער פעלקער-ליגע. אין חגמול-מאַט דערפון זענען אָפּגעוואָרפען אַלע פּראָיעקטען צו איבערשיקען דעם דאָזיגען ענין צום האַגער טריבונאַל ופּרט, אַז די רעזיזיע פונם לעצטען האָט גע-קאָנט קומען שוין לאחר המעשה, ד. ה. נאָך דער איצטיגער סעסיע פון דער פעלקער-ליגע.
די שטעלונג פון דער קאָמיסיע האָט געמאַכט א שטאַרקען רושם צווישען די דעלעגאַציעס אין דער פעלקער-ליגע און אין די פּרעסע-קרייזען. אַלע שטעלען זיך די פראַגע, ווי אַזוי וועט זיך איצט אויפ-פיהרען איטאַליען, און צי וועט זי אַלס פועל יוצא פון דער איצטיגער סיטואַציע זיך בכלל נישט צו-ריקציהען פון דער פעלקער-ליגע.
אויף דער היינטיגער זיצונג פון דער פעלקער-ליגע איז איינגעהערט געוואָרען דער ראַפּאָרט פון דער וועריפיקאַציע - קאָמיסיע וועגען ענין אַביסיני-שע דעלעגאַציע, און אויפ'ן פאָרשלאַג פונם אונגאַ-רישען דעלעגאַט, טאַנטשאָס איז פאָראָרדענט געוואָרען א נאָמענטליכע אָפּשטימונג. אין רעזולטאַט זענען 43 שטימען געפאַלען פאַרן ראַפּאָרט, 6 דעלע-גאַציעס האָבען זיך אָפּגעהאַלטען פון שטימען (בולגאַ-ריען, פּאַנאַמאַ, סיאַם, שווייץ, ווענעזועלאַ און פּאָר-טוגאַליען), געגען דעם רעזולטאַט האָבען געשטימט 4 דעלעגאַציעס, (עסטרייך, אונגאַרן, אַלבאַניען און עקוואַדאָר).

דער פּאַרזיצער האָט דאַן געמאָלדען, אַז דער ראַפּאָרט פון דער וועריפיקאַציע - קאָמיסיע איז אָנ-גענומען געוואָרען.
א רייה פּאַריזער צייטונגען דרוקען אויס אין דעפּעשען פון זשענעווע די כּורא, אַז צוליב דער בהלה וואָס דער ענין אַביסיניען האָט אַרויסגערופען אין דער פעלקער-ליגע, קאָן דער אייסערן-מיניסטער פון שפּאַניען אַרויסטרעטען מיט דער איניציאַטיוו, וואָס וואָלט אַריינגעפּלאָנטערט די פעלקער-ליגע אין א זעהר קאָמפּליצירטע פּראָצעדור פון אַרויסזאָגען זיך בנוגע דער נישט-אינטערווענץ אין די שפּאַנישע געשעהענישען. דער דאָזיגער ענין וואָלט אַזוי אַרום נאָך מעהר פאַרשוועכט די דיפּלאָמאַטישע אַקציע פון פראַנקרייך און ענגלאַנד.
פּאַריז, 23 (ספּ. טעל.)
דער אַביסינישער געזאַנדטער וואָלדע-מאַריאַם האָט אָנגעמאָלדען אין דער איטאַליענישער אַמבאַ-סאַדע זיין אונטערטעניקייט דער איטאַליענישער מאַכט.
דער וויצע-קעניג פון אַביסיניען, דער מאַרשאַל גראַציאַני האָט בדעה בקרוב אונטערצונעמען א נייע גרויסע קאַמפּאַניע, כּדי איינצונעהמען די שטחים, וואָס געפינען זיך נאָך אונטער דער הערשאַפט פון די אַביסינער. קודם כּל ווערט געצילט אויף דער פּראָווינץ גאָרע, אויף מערב פון אַדיס-אַבעבאַ.
בערלין, 23 (ספּ. טעל.)
לויט ידיעות פון דער דייטשער פּרעסע פון גאָרע (אַביסיניען) האָבען זיך דאָרט פאַרזאַמעלט 25.000 אַביסינישע קריגס-לייט, אונטער דער אָנפיהרונג פון די ראַסען דעסטאַ און איטרו, כּדי צו דעמאָנסטרי-רען זייער טריישאַפט פאַרן נעגוס.
די היגע פּרעסע נאָטירט אויך קלאַגען, אַז ליט-ווינאָוו שטרעבט צו שאַפען אויפ'ן שטח פון דער פעל-קער-ליגע א געוויסען מין „פאָלקס-פראָנט".

לעצטע דעפּעשען

וואַרשאַ, 23 (טעלעפאָניש)
היינט איז פאָרטגעזעצט געוואָרען די דיסקוסיע און עס זענען אָנגענומען געוואָרען א רייה בעשלוסען. ווי אויך יועגען א קאַמף מיט די אַמאַטאָרען טרופּעס, מיט די אַזוי-גערופענע פאַלשע אַרטיס-טען, געגען גע'גנב'עטע פּיעסען, געגען שפּילען פּיע-סען אויף פאַלשע נעמען א. ד. גל.
אין אָוונד איז פאָרגעקומען א באַנקעט מיט דער בעטייליגונג פון אַקטיאָרען, פּרעסע און איינ-געלאַדענע געסט.
דער צוזאַמענפאָהר וועט זיך וואָהרשיינליך ענ-דיגען פאַרטאָג.
וואַרשאַ, 23 (טעלעפאָניש)
די פּלענאַר-זיצונג פונ'ם קאָמיטעט צו פאַר-טיידיגען די יודישע שחיטה איז היינט פאָרגעזעצט געוואָרען.
עס איז בעשלאָסען געוואָרען צו רופען אַן אַני-אַלפּוילישען צוזאַמענפאָהר פון די אָנגעהעריגע צו דער פליישער-בראַנזשע.
ניו-יאָרק, 23 (יט"א טעל.)
דער אַמעריקאַנישער סענאַטאָר קאָפּעלענד, וועל-כער האָט צוזאַמען מיט צוויי אַנדערע סענאַטאָרען בע-זוכט ארץ-ישראל, האָט זיך געווענדעט צום אויסערן מיניסטער הול מיט א דעפּעשע אין וועלכער ער ווייזט אָן, אַז דאָס לעבען פון 12000 אַמעריקאַנישע בירגער אין ארץ-ישראל געפינט זיך אין געפאַהר, ער פאָדערט דעריבער אויף דעם אַמעריקאַנישען אויסערן מיניסטער, אַז ער זאָל אינטערווענירען ביי דער ענגלישער רעגירונג, דאָס עס זאָל ווער-אַמשנעלסטען צוריקגעשטעלט ווערען די רוהע און אָרדנונג אין ארץ-ישראל.
ירושלים, 23 (יט"א טעל.)
היינט איז געקומען צו א שווערען צוזאַמענ-שטויס צווישען א ענגלישען מיליטער אָפּטיילונג און א אַראַבישע טעראָריסטען-באַנדע. איין ענג-לישער קאַפּראַל איז שווער פאַרוואונדעט געוואָרען, די אַראַבער האָבען געליטען שווערע פאַרלוסטען.
בעת א רעוויזיע, וואָס איז דורכגעפיהרט געוואָרען אין אַראַבישען דאָרף איז געפונען גע-וואָרען א סך געוועהר און אַמוניציע...
וואַרשאַ, 23 (טעלעפאָניש)
דער מלוכה-פּרעזידענט האָט היינט ביי זיך אויפגענומען דעם וויצע-פּרעמיער און פינאַנץ - מיניסטער, קוויאַטקאָווסקי.
רוים, 23 (ספּ. טעל.)
דעם 3-טען אָקטאָבער פאָהרט אַרויס קיין אַבי-סיניען דער קאָלאָניען - מיניסטער לעסאָנאַ. ער זאָל דאָרט צוגרייטען א מיליטערישע רייזע פאַר מוסאָ-ליני'ן אין דעם ניי-דעראָבערטען לאַנד. א דאַנק וועל-כען ער האָט ביי די איטאַליענער בעקומען דעם טי-טול „דער גרינדער פונם אימפּעריום".

Dr. med.
HALTRECHT
ספּעציעל-אַרצט פאַר הויט-, געשלעכטס-קראַנקהייטען און מענער-שוועכע
האָט זיך איבערגעצויגען און נעמט אָן
פּיעטריקאָווער 161 טעל. 245-21
פאַר אונבעמיטעלטע לעטשניצע-פּרייזען
פון 11 פריה ביז 3 ביינאַכט און פון 7 ביז 9 אָוונט
זונטאָג פון 8—1 ביינאַכט
פאַר פרויען א בעזונדערער וואַרטע-זאַל

Dr. med. L. Berman
צעגעלניאַנאַ 15, טעל. 149-07
ספּעציעל-אַרצט פאַר מענער - שוועכע-בע-האַנדלונג און סעקסועלע בעראַטונג
נעמט אָן פון 8—11 און פון 4—8 אָוונט.
זונטאָג פון 9—1 פאַרמיטאָג
פאַר אונבעמיטעלטע — לעטשניצע-פּרייזען

Dr. med. Trepman
ספּעציאַליסט פאַר טריפּער, סיפיליס און הויט-קראַנקהייטען.
בעהאַנדלונג פון מענער-שוועכע.
זאַוואַדזקאַ 6, טעל. 234-12
נעמט אָן פון 8—11 וואָכ. און פון 6—8 אָוונט

Dr. Wołkowyski
ציגעל-גאַס 11, טעל. 238-02
ספּעצ. פאַר טריפּער. סיפיליס און הויט-קראַנקהייט
בעהאַנדלונג פון מענער-שוועכע
נעמט אָן פון 8—11 ביינאַכט און 4—9 אָוונט

לאָדזשער נייעס

טרויער-זיצונג
אין דער לאָדזשער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע

די ידיעה וועגען טויט פונ'ם ערשטען בירגער-מייסטער פון דער ערשטער יודישער שטאָט תּל-אביב, דעם גרויסען נאַציאָנאַלען יוד, מאיר דיזענגאָף ז"ל, האָט זיך געכטען בליצשנעל פאַרשפּרייט אין אַלע יודישע קרייזען און אַרויסגערופען אומעטום א טיפען טרויער. אין ציוניסטישען ביוראָ האָט מען כּסדר טעלעפאָנירט פון פאַרשיידענע זייטען, אָנפרעגענדיג צי די טרויעריגע ידיעה איז אמת.
אין אָוונט איז אין לאָקאַל פון דער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע פאָרגעקומען א פאַרזאַמלונג פון פאָרשטעהער פון די ציוניסטישע גרופּירונגען און פון פאַרשיידענע געזעלשאַפטליכע און ווירט-שאַפטליכע אָרגאַניזאַציעס. דער פאָרזיצער ה' ד"ר ראָזענבלאַט האָט מיטגעטיילט וועגען דער גרויסער אבדה, וואָס דאָס יודישע פאָלק האָט געליטען מיטן טויט פון פּרעזידענט דיזענגאָף און אין קורצע ווערטער דערמאָנט די פאַרדינסטען פון גרויסען נפטר. די אָנוועזענדע האָבען אויסגעהערט די רעדע שטעהענדיג און בעעהרט דעם אָנדענקען פונ'ם פאַרשטאָרבענעם בירגערמייסטער מאיר דיזענגאָף ז"ל.

„מסעות בנימין השלישי"
שבת און זונטאָג אָוונט אין ראַזמאַיטאָשטשי
די „געז. פריינד פון יודישען טעאַטער" גיט שבת און זונטאָג 9.15 אָוונט „מסעות בנימין השלישי" פון מענדעלע מוכר ספרים.

„אונבעזאָרגטשאַלניע" וועט צאָה-לען 3000 זל. ענטשעדיגונג

(א) דאָס קרייז - געריכט אין לאָדז, האָט צוגע-משפּט דער אַלמנה פון א פּרעזיכער פון דער „אובעזפּיעטשאַלניע" 3 טויזענד זל.
טאַדעאוש ושעליגסקי פון זגערזש א האַרץ - ליידענדער, קורירט האָט ער זיך אין דער אובעזפּיעט-שאַלניע ביים ד"ר אורבאַנסקי. דער דאָקטאָר האָט געהייסען מאַכען איינשפּריצונגען. נישט קוקענדיג וואָס אַזעלכע איינשפּריצונגען מוז מאַכען א דאָק-טאָר, האָט זיי געמאַכט א פעלדשער, דאָס האָט גורם געווען דערצו, אַז דער חולה האָט א חוץ דער האַרץ-קראַנקהייט, אויך בעקומען א כשרון-ענטציגדונג. מיט א קורצער צייט שפּעטער איז ער געשטאָרבען אין שפּיטאָל.
די אַלמנה האָט פאַרקלאָגט די „אובעזפּיעטשאַל-ניע" אויף 5 טויזענד זל. דאָס געריכט האָט דער אַלמנה צוגעפּסקנ'ט 3 טויזענד זל. ענטשעדיגונג.

פּויערים בעשטייערן זיך פאַר דער לאַנד-פאַרטיידיגונג

(א) די אָרגאַניזאַציעס פון גרונד - בעזיצער אין לאָדזשער וואָיעוואָדזטווע, האָבען בעשלאָסען צו בע-שטייערן די מיטגלידער מיט 10 פּראָצענט פון גרונד-שטייער לטובת דעם פאָרטיידיגונגס-פאָנד.

יודיש יונגעל אונטער די רעדער פון א וואָגען

(א) אויף בזשעזשינער גאַס איז איבערגעפאָהרען געוואָרען פון א וואָגען דער 6-יעהריגער אברהם טשאַרני פון ספּאַרנאַ 15.
דאָס יונגעל איז א שווער פאַרוואונדעטער אָפּ-געפיהרט געוואָרען אין שפּיטאָל.

ראַדיאָ - פּראָגראַם

דאָנערשטאָג, דעם 24-טען סעפּטעמבער
6.33 גימנאַסטיק, 6.50 מוזיק (פּליטען), 7.20 ידי-עות, 7.40 מוזיק (פּליטען), 8 אודיציע פאַר שולען, 11 מוזיק (פּליטען), 11.30 מוזיק. פריהמאָרגען פאַר שולער פון פאָלקס-שולען, 11.57 צייט-סיגנאַל, 12.03 פּליטען, 12.13 ידיעות, 12.23 קאָנצערט, 1.10 הויז-ווירטשאַפט, 3.27 לאָדזשער בערזע, 3.30 ווירטשאַפטליכע ידיעות, 3.45 שמועס פאַר קינדער, 4 קאָנצערט פון דער וואַרשאַווער פילהאַרמאָניע (פון טשעבאָטשינעק), 4.45 „איינדרוקען פון דער פראַנצויזישער אַרמעע" — רעפעראַט פון פּולק. אַדאַם רודניצקי, 5 קאָנצערט, 6 פעליעטאָן, 6.10 „טעאַטער און פילם", 6.25 פּוילישע פאָלקס-לידער (פּליטען), 6.45 רעקלאַמע - קאָנצערט, 7 אַקטועלער שמועס, 7.10 הער-שפּיל, 7.40 קאָנצערט, 8.45 אָוונט-ידיעות, 8.55 אַקטועלער שמועס, 9 טראַנסמיסיע פון פּאָזנער אוניווערזיטעט, 10 „ספּאָרט פון קראָקע", 10.10 לאָקאַלע ספּאָרט-ידיעות, 10.15 טאַנץ-מוזיק (פּליטען).

Dr. med.
J. Schlosser
כירורג
ul. CEGIELNIANA 30, tel. 122-16.
צוריקגעקעהרט
נעמט אָן פון 4—7 אָוונט.

Dr. REICHER
פּאָלודניאָווא 28, טעל. 201-93
ספּעציאַליסט
פאַר מענער - שוועכע - בעהאַנדלונג
סעקסועלע בעראַטונגען פון פּסיכאָ - אַנאַליז
נעמט אָן פון 8—11 פון 5—8 אָוונט.
זונטאָג און תּנאות פון 9—12

רעוויזיאָניסטישער
וואַהל-קאָמיטעט
יודישע וועהלער!
שטימט פאַר די קאַנדידאַטען פון רעוויזיאָניסטישען וואַהל-קאָמיטעט, וועלכע וועלען אין שטאָט-ראָט מוטיג און ווירדיג קעמפען:
פאַר יודישע נאַציאָנאַלע רעכט.
פאַר רעכט אויף אַרבייט פאַר יודען.
פאַר סובסידיעס פאַר יודישע אינסטיטוציעס.
פאַר אונטערשטיצען דעם העברעאישען און יודישען שול-וועזען.
פאַר אונטערשטיצען די יודישע עמיגראַציע קיין ארץ-ישראל.
פאַר ברויט און אַרבייט פאַר דער יודישער אָרימקייט.
— אונזערע קאַנדידאַטען: —
אין 1 וואַהל-קרייז (ליסטע נר. 9)
אברהם נאַפטאַלי
קאָמענדאַנט פון „ברית החיל".
אין 7 וואַהל-קרייז (ליסטע נר. 11)
יעקב טיללער
איינער פון די גרינדער פון לאָדזער הצה"ר.
אין 9 וואַהל-קרייז (ליסטע נר. 8)
מאיר זיידע
געוו. ראַטמאַן.
אין 10 וואַהל-קרייז (ליסטע נר. 10)
ד"ר יוליוש דאַם
מיטגליד פון הצה"ר, בעקאַנטער געזעלשאַפטליכער עסקן.

גענעראַל-פאַרטרעטונג פון
INTOURIST
אויספלוג קיין רוסלאַנד
ס'ווערט אָנגענומען פּעסער אויסצואַרבייטען וויזעס.
הנחות קיין זאַלעשטשיק, ווילנאַ, זאַקאָפּאַנע און וואַרשע
אינפאָרמאַציעס גיט „אָרביס" פּיעטריק. 18, טעל. 249-33.

Doktór Z.
HENRYKOWSKI
ספּעציעל-אַרצט פאַר מענער - שוועכע, ווענערישע און הויט-קראַנקהייטען
טראַוגוטאַ 9, טעל. 262-98
נעמט אָן פון 8—1 און פון 5—9 אָוונט
זונטאָג פון 9 פריה ביז 12.30 מיטאָג
פאַר אונבעמיטעלטע — לעטשניצע-פּרייזען

1. סטאָמאַטאָלאָגישע לעטשניצע
מיט שטענדיגע בעטען
פון Dr. med.
Sadokierski
פּיעטריקאָווער 56, טעל. 129-77
כירורגיע פון ציינער, קיהן-באַקען און יאַסלעס

MIRAŻ
היינט פּרעמיערע!
א פילם וואָס איז בעשאָנקען געוואָרען מיט א גאָלדענעם מעדאַל אין אייראָפּאַ און אין אַמעריקאַ א. נ.
Potępieniec
אין די הויפּט-ראָלע:
Victor Mac Laglen
אויסערן פּראָגראַם: דער וואונדער פון דער טעכניק „Kukaracza"
אין נאַטירליכע קאָלירען.
אָנהויב 4 נאָכם. שבת און זונטאָג 12 ביטאָג.

אינטערנאציאנאלע קאנפערענץ
געגען אנטיסעמיטיזם און ראסיזם
גרויסער טומעל צוליב דער רעדע פון אנ'אראבישען קאמוניסט

די קאנפערענץ האט אויך געהאט איהר „פּאַלעסטינער טאָג".

אויף דער נאָכמיטאָג - זיצונג זענען אויסגעהערט געוואָרען 4 רעדעס וועגען ארץ־ישראל.

די דיסקוסיע עפענט ה' יאַרבלום, אין נאָמען פון דער „הסתדרות".

— איך בעגריס די קאָנפערענץ — זאָגט ה' יאַרבלום — אין נאָמען פון דער „הסתדרות" אין ארץ־ישראל, וועלכע צעהלט 85 טויזענד אָרגאַניזירטע יודישע אַרבייטער, 20 פּראָצענט פון דער גאַנצער יודישער בעפעלקערונג. זי איז די איינציגע, וואָס האָט דאָס רעכט צו רעדען דאָ אין נאָמען פון דער אָרגאַניזירטער יודישער אַרבייטערשאַפט אין ארץ־ישראל.

איך מוז דאָ אויסדריקען מיין דאַנק דער „ליקאָ" פאַר איהר שטעלונג צו די געשעהענישען אין ארץ־ישראל, וועלכע איז געקומען צום אויסדרוק דורך ה' לעקאַש און זיינע פריינד און „דרואַ־דע־חיור". אַזאַ שטעלונג מאכט כבוד דער „ליקא", וועלכע איז נישט־ציוניסטיש.

5 חדשים דויערען די בלוטיגע געשעהענישען — זאָגט ווייטער ה' יאַרבלום — דער רעזולטאַט איז איין בעקאַנט: ביז 100 יודישע קרבנות. הונדערטער אראבער דערהרג'עט דורך סאָלדאַטען, פיל געפאַלענע סאָלדאַטען, דאַן צעהנער טויזענדער אָרויסגעריסענע בוימער. פארניכטעטע פעלדער, מענשליכע אַרבייט און שווייס. די שאַפונג פון יודישע אַרבייטער, וועלכע זענען געקומען קיין ארץ־ישראל מיט איין אידעאַל, מיט איין רעליגיע: אַרבייט.

נישט מיט געוועהר געהען מיר אין ארץ־ישראל, נאָר מיט'ן סאָציאַליסטישען אידעאַל פון אַרבייט, גלייכהייט און מענשען־ליבע. מיט' פעסטען ווילען צו שאַפען אין דער יזיסטעניש אַ היים פאַר דעם פעריפיינגטען יודישען פאָלק, וואָס איז פערטריבען און פעריאָגט פון אומעטום. און וועלכעס האָט נאָר איין און איינציגען אויסוועג: אַ היים אין ארץ־ישראל אין שלום און פאַרשטענדיגונג מיט דעם אַראַבישען פאָלק, מיט'ן אַראַבישען אַרבייטער און פויערים־קלאַס.

ה' יאַרבלום ווייזט אָן, אַז די הענד און געלט פון מוסאָליני און היטלער'ן פיהרען אָן מיט'ן אַראַבישען אויפשטאַנד, געגען די אינטערעסען פון דער אַרבייטענדיגער יודישער און אַראַבישע בעפעלקערונג. אַ האַלבען מיליאָן פונט האָט שוין איטאַליען אויסגעגעבען אין ארץ - ישראל, כדי צו זייען האַס און שנאה פון איין טייל בעפעלקערונג געגען דעם אַנדערן, און דאָס איז דער בעסטער ענטפער דעם פאַרשטעהער פון דער קאָנסיסטאָריע וועגען מוסאָליני'ס יודען־פריינדשאַפט...

און וואָס איז געוועזען דער יודישער ענטפער?

— פרעגט דער רעדנער. — הבלגה! קיין איין אַראַבער נישט דערהרגעט פון אַ יודישער האַנד. ווייל מיר ווייסען, אַז מיט אראבער מוזען מיר צוזאַמענלעבען. דאָס איז אונזער שטאַלץ. מיר גלויבען, אַז מיר וועלען זיך מיט די אַראַבער פאַרשטענדיגען געגען די אַראַבישע פאַשיסטען, פעאָדאַלען, קלער און די „לינקע", וועלכע שטיצען זיי... מיר זענען אָפּטימיסטען, ווייל מיר זענען איבערצייגט אין דער גאָבעלקייט פון אונזער זאַך. מיר בויען אונזער היים און מיר אַפּעלירען צו אייך „ליקאָ", צו שיצען די יודישע רעכט, וואָס ווערען פארגוואַלדיגט, צו העלפען אונזער פאַרשטענדיגונג מיט די אַראַבישע מאַסען, ווי איהר טוט עס מיט ערפאָלג אין מאַראָקאָ און אַלזשיר.

מיר זענען ענטשלאָסען געגען אַלע שטערונגען פאָרטצוזעצען אונזער אַרבייט אויפצובויען אַ פרייע היים פאַר אונזער ליידענדען פאָלק, אין הסכם און פאַרשטענדיגונג מיט די אַראַבער, וועלכע מיר האָבען מיט אונזער אַרבייט שוין פיל נוצען געבראַכט. העלפט אונז ערפילען די גאָבעלע אויפגאַבע' (אַפּלאָדיסמענטען).

עס ווערט פאָרגעלייענט אַ בעגריסונג פון פראָפ. געאָרג בערנהאַרד.

ה' קאָוואַרסקי פון דער פּאַלעסטינער אַנטיפאַשיסטישער ליגע ווייזט אָן אויף די געווינסען פון דער יודישער איינוואַנדערונג, וועלכע האָט דערגרייכט 185 טויזענד אין די לעצטע 6 יאָהר.

דאָס וואָרט בעקומט דער אַראַבער נאַדזשי־יוסוף, מיטגליד פון דער פּאַלעסטינער אַנטיפאַשיסטישער דעלעגאַציע. די קאָנפערענץ מאַכט אַ הס אַ שטורמישע אָוואַציע.

נאַדזשי־יוסוף זאָגט, אַז אין ארץ־ישראל קומט פאַר נישט קיין נאַציאָנאַלע רעוואָלוציע, נאָר אַ קאַמף פון איין פאָלק געגען צווייטען, אויפגעהעצט דורכ'ן פאַשיסטישען נאַציאָנאַליזם און דעם ענגלישען אימפעריאַליזם.

ענגלאַנד — רופט אויס יוסוף — איז פאַראַנטוואָרטליך פאַר דעם בלוט אין ארץ־ישראל.

דער רעדנער איז איבערצייגט אין דער מעגליכקייט פון שלום צווישען די אראַבישע און יודישע אַרבייטער - מאַסען, אָבער נישט מיט דער הילף פון ענגלאַנד, נאָר אין קאַמף געגען אימפעריאַליזם און קאַפּיטאַליזם.

אַנ'אינהאַלטסרייכע רעדע האַלט דאַ אַן וואַקאַט קאַסטרא, פרעזידענט פון דער „ליקאָ" אין עגיפּטען.

ער גיט איבער, אַז נאָכדעם ווי די אַראַבער זענען געקומען צו דער „ליקא" אין עגיפּטען בעטען אינטערווענירען אָפּצושטעלען די יודישע אימיגראַציע אין ארץ־ישראל, האָט די „ליקאָ" דורכגעפיהרט אַנ'אַנקעטע און האָט פעסטגעשטעלט:

„קיין איין יוד האָט נישט געענטפערט אויף דעם אַראַבישען טעראָר מיט טעראָר. די לאַגע פון די אַראַבער אין ארץ־ישראל האָט זיך בעדייטענד פערבעסערט דורך דער יודישער איינוואַנדערונג. די „ליקאָ" האָט געענטפערט, אַז ווען מען הרג'עט קינדער און קראַנקען־שוועסטערס, קען קיין רייד נישט זיין וועגען אונטערהאַנדלונגען, און בעזונדערס וועגען „בעלוינען פאַר מאָרדען".

ה' קאַסטראָ ווייזט אָן, אַז די פראַגע פון די יודישע רעכט אין ארץ־ישראל איז אַ פראַגע פון אינטערנאַציאָנאַלע רעכט, גאַראַנטירט דורכ'ן פעלקער־בונד.

מען זאָגט: די אַראַבער האָבען מורא, אַז אין 50 יאָהר אַרום וועלען די יודען זיין אַ מלוכה אין ארץ־ישראל. וואָס עס וועט זיין אין 50 יאָהר אַרום, ווייסען מיר נישט. די פראַגע שטעהט נישט אויף דער טאָג־אָרדנונג, ווען אין דער גאַנצער וועלט ווערט דאָס לעבען פון יודען פערסמט, ווען מען יאָגט און מען טרייבט די יודען פון אומעטום און זיי האָבען נאָר איין אינזעל אין ארץ־ישראל, וואו זיי ברענגען אויך נוצען דעם אַראַבער.

ה' קאַסטראַ גלויבט נישט, אַז ענגלאַנד איז פּראָוואָצירט־פערשטעהט אין די בלוטיגע געשעהענישען אין ארץ־ישראל. ער פאַרענדיגט מיט אַ הייסען רוף צו שלום און פערברידערונג.

עס האַלטען דאַן זעהר שעהנע און איינדרוקספולע רעדע דער פּאַסטאָר ראָזען און דער בעקאַנטער פּובליציסט און קעמפער זשאָרזש פּיאָק.

ה' פּיאָק רעדט מיט פיל בעגייסטערונג און פערעהרונג פון לעאָן בלומ'ען, „דעם משיח'דיגסטען פון די מלוכה־מענער פון דער היינטיגער צייט".

עס בעקומט דאַן דאָס וואָרט דער אַראַבער האַדזשי אין נאָמען פון דער קאָמוניסטישער „ליגע געגען אימפעריאַליזם".

בעת זיין רעדע וועגען ארץ־ישראל ,ברעכען אויס מעהרערע אינצידענטען.

ה' האַדזשי מיינט, אַז די אַראַבער פיהרען אומעטום אַ בעפרייאונגס־קאַמף געגען די אימפּעריאַליזמען און זייערע מיטהעלפער. די אַראַבער זענען גרייט די יודען אין ארץ - ישראל אויפצונעמען מיט פריידען ,אַלס אַראַבישע בירגער... פונקט ווי פראַנקרייך. ארץ־ישראל — זאָגט ער — איז אַראַביש און די אַראַבער וועלען עס נישט אָפּגעבען.

זיינע ווערטער אין גייסט פון שאָוויניסטישען נאַציאָנאַליזם רופען אַרויס פּראָטעסטען פון פּובליקום.

ווען ער דריקט זיך אויס, אַז די פאָריגע רעדנער האָבען בעליידיגט די אראבישע געפיהלען, ענטשטעהט אַ גרויסער סקאַנדאַל און פּראָטעסט.

ה' לעקאַש רופט צו אָרדנונג.

ווען ה' האַדזשי פערגיסט טרערען אויף דעם אַרעסט פון אַראַבישען פערמיטלער אַסלאַן, וועלכען די פראַנצויזישע מאַכט האָט אַרויסגעשיקט פון סיריען), שרייט מען פון זאַל:

— שאַנדע! איהר פערטיידיגט אַנ'אַגענט פון מוסאָליני! שעמט אייך!!

יודישע קאָמוניסטען וואַרפען זיך אַפילו דראָהען עטליכע פון די פּראָטעסטירענדע.

ה' האַדזשי פערענדיגט זיין רעדע אין טומעל.

דער סקאַנדאַל צוליב דעם אויפטריט פון קאָמוניסט האַדזשי האָט זיך אָבער דערמיט נישט געענדיגט.

עס האָט גענומען דאָס וואָרט דער נעגער ה' קויאַפּאַ פון דער „ליגע פאַר פערברידערונג צווישען די ראַסען".

זיין רעדע, דורכגעדרונגען מיט אויפריכטיגער מענשען - ליבע און אמת'דיגער דעמאָקראַטיע, מאַכט אַ שטאַרקען איינדרוק.

שילדערענדיג די אונטערדריקונג ,פון וועלכער עס ליידען די נעגערישע מאַסען, גרייפט ה' קויאַפּאָ שאַרף אָן ה' האַדזשאַ, וועלכער האָט ווייניג געבראַכט אַ מאָן פון האַס און נישט פון פערברידערונג.

ער טאַדעלט דעם אַרויסטריט פון האַדזשאַ', ספּעציעל וועגען עמיר אַסלאַן. און פרעגט ביי אַ גרויסען בייפאַל אין זאַל:

— ווייסט איהר נישט, ווער עס איז עמיר אַסלאַן? ווייסט איהר נישט, אַז ער איז געפּאָהרען מיט מוסאָליני'ס אַ מיסיע קיין אַביסיניען? איהם האָט איהר אַרויסגעשטעלט פאַר אַ נאַציאָנאַלען העלד?

דער זאַל אַפּלאָדירט שטורמיש .די יודישע קאָמוניסטען פּראָטעסטירען.

ה' קויאַפּאָ פאָדערט אָפּצושטעלען די שחיטות אין ארץ־ישראל און רופט צו אַ פערברידערונג צווישען אַלע ראַסען.

ה' האַדזשאַ פּראָטעסטירט געגען די ווערטער פון רעדנער און פאָדערט אַ וואָרט.

דער פּאָרזיצער ה' קאַסטראָ ענטפערט, אַז דאָס וואָרט וועט ער בעקומען אויף דער אָוונט־זיצונג.

ה' האַדזשאַ גיט נישט נאָך, די יודישע קאָמוניסטען שטיצען איהם. דער זאַל פּראָטעסטירט.

— איך וויל נישט, אַז עס זאָל בלייבען אַ שלעכטער איינדרוק פון מיין רעדע — רופט אויס ה' האַדזשאַ.

—*—

די פּוילישע פאָדערונג פון קאָלאָניעס
און דאָס יודישע פּראָבלעם אין פּוילען

דער נעכטיגער „אי. ק. צ." פערעפענטליכט אַ קאָרעספּאָנדענץ פון דער איצטיגער סעסיע פון דער פעלקער ליגע אין זשענעווע, אויף וועלכער מיניסטער בעק האָט צום ערשטען מאָל בעריהרט די פּוילישע שטעלונג אין דער קאָלאָניאַלער פראַגע, דער קאָרעספּאָנדענט שרייבט צווישען אַנדערען :

„אַלזאָ שטעלט איהר אַרויס אייער קאַנדידאַטור אויף קאָלאָניעס ?" „צי וויל פּוילען בעקומען אַ מאַנדאַט אויף קאָלאָניעס ?"

אַזעלכע פראַגען האָט מען געקענט הערען אין די קולואַרען פון פּאַלאַץ פון דער ליגע נאָך דער רעדע פון מיניסטער בעק אויף דער שבת'דיגער זיצונג פון ראַט, אין וועלכער ער האָט אויסגעדרוקט דעם וואונש, אַז די ראַהמען פון דער מאַנדאַט קאָמיסיע ביי דער פעלקער־ליגע זאָלען אויסגעברייטערט ווערען. די דאָזיגע פראַגע' טאַקע דער איבערטייטשונג און ווילען גלאַטיג צו מאַכען קאָמפּליצירטע פּראָבלעמען בּ ווייזען, אַז די עפענטליכע מיינונגען פון דער וועלט, האַלט דאָס נעהמען אַ וואָרט מצד פּוילען אין דער פראַגע פון עקספּאַנסיע מעבר־לים פאַר אַ נאָרמאַלע און פערשטענדליכע זאַך.

דער כסדר'דיגער צוואוקס פון דער בעפעלקערונג, דער מאַנגעל פון געהעריגע עמיגראַציע געביטען, וואָס זאָלען קענען אויפנעהמען דעם איבערפלוס פון אונזער בעפעלקערונג, דאָס פערשאַרפטע אַרבייטסלאָזען פּראָבלעם צווינגען אונז צו זוכען די לעזונג פון די דאָזיגע פּראָבלעמען אויף אַ ברייטערער אַלגעמיינער פּלאַטפאָרם.

אונזער לאַנד — אַפילו ביי דער אויסשעפונג פון אַלע מעגליכקייטען, ווי די אָרגאַניזירונג פון דער אינערליכער קאָלאָניזאַציע, אַגראַר רעפאָרם, גיגאַנטישע עפענטליכע אַרבייטען, קען נישט אויפנעהמען דעם גאַנצען איבערפלוס פון דעם בעפעלקערונגס צוואוקס.

אויך די פערגרעסערונג פון די אימיגראַציע קוואָטעס דורך דער אַדער יענער מלוכה, יואלט אין פּרינציפּ נישט פיל געענדערט אין דער לאַגע.

ווייל עס האַנדעלט זיך דאָ נישט נאָר אין „פּטור ווערען" פון אַ געוויסער יעהרליכער בעפעלקערונגס צאָהל אין דער ענטלאַסטונג אַזוי אַרום דאָס לאַנד, נאָר אין דעם גאַנצען אומפאַנג פון דעם פּאָפּולאַציע פּראָבלעם, וואָס איז אַזוי וויכטיג פאַר דער צוקונפט פון פאָלק, אַז די עמיגראַציע זאָל נישט פערלוירען געהען אין נאַציאָנאַלער הינזיכט, נאָר אויך ווירטשאַפטליך זאָל זי אָפּגעהיט ווערען פאַר'ן מוטער־לאַנד.

די ערשטע פּרינציפּיעלע פּראַגע איז : וואו אהין דאַרף אָפּגעווענדעט ווערען דער איבערפלוס פון דער בעפעלקערונג בינדעט זיך אונצוריסבאַרער מיט דער אַנדערער : ווי אַזוי זאָל די פּראַגע אָרגאַניזירט ווערען, אַז די לעזונג זאָל ברענגען ווירטשאַפטליכע נוצען דער גאַנצער בעפעלקערונג.

און פון דעם שטאַנדפּונקט זאָגט די אַרבייט פון דער עקאָנאָמישער קאָמיסיע ביי דער פעלקער ליגע אין דעם יאָהר צו צו זיין זעהר אינטערעסאַנט, ווייל מען עריוואַרט, אַז אויך דאָ וועט דער פּוילישער שטאַנדפּונקט פאָרגעשטעלט ווערען".

דער אויטאָר בעריהרט דאַן דאָס יודישע פּראָבלעם און שרייבט :

„דאָס אַלגעמיינע ווירטשאַפטליך־פּאָפּולאַציע־פּראָבלעם האָט אַ געוויסען בעזונדערס אַקטועלען פראַגמענט — מיר וועלען איהם אָנרופען „עמיגראַציע פּאָליטישען", מיר מיינען די פראַגע פון דער עמיגראַציע פון דער יודישער בעפעלקערונג פון פּוילען.

די שוועריגקייט אויף וועלכע די יודישע עמיגראַציע טרעפט אָן אין פּאַלעסטינאַ זענען בעקאַנט, ווי אויך דער פאַקט, אַז די אויפנאַהם פעהיגקייט פון דער „נאַציאָנאַלער היים" איז צו בעגרעניצט לגבי די נויטען פון דער יודישער עמיגראַציע פון פּוילען. עס איז אָבער אַ אונפערלייקענבאַרער אמת — דאָס אַנערקענען אַפילו אַ טייל ציוניסטען (די בעקאַנטע אַרויסטרעטונגען פון גרינבוימען און זשאַבאָטינסקין), אַז אַ בעדייטענדע פערגרעסערונג פון דעם אָפּפלוס פון דער יודישער בעפעלקערונג פון פּוילען וואָלט געהאַט אַ גוטען גינסטיגען איינפלוס אויף דער נאָרמאַליזאַציע פון די בעציהונגען פון די מינדערהייטען אין לאַנד.

דער צופלוס פון דער בעפעלקערונג, וואָס פערגרעסערט זיך כסדר, מוז נאַטירליך פערשאַרפען די ווירטשאַפטליכע קאָנקורענץ און דערייבער וואָלט אַ אינטענסיווירונג פון דער יודישע עמיגראַציע פון דער יודישער בעפעלקערונג אין, אויפגענומען געוואָרען ווי אַ בעדייטענדע פערלייכטערונג עס האַנדעלט זיך וועגען דעם, אַז עס זאָל פאַר דער יודישער בעפעלקערונג פון פּוילען געעפענט ווערען מחוץ פּאַלעסטינע אויך אַנדערע קאָלאָניזאַציע מעגליכקייטען.

דער דאָזיגער „מינדערהייטס פּראַגמענט" וואָלט אַלזאָ אויך געקענט געלעזט ווערען אין די ראַהמען פון אַלגעמיינעם פּאָפּולאַציע פּראָגראַם, אָבער — דאָס מוז פעסטגעשטעלט ווערען — דאָס איז נאָר אַ פראַגמענט און נישט אַ סיבה אַליין פאַר זיך צוליב וועלכער פּוילען נעהמט אַ וואָרט אין די קאָלאָניאַלע פראַגען אויף דעם אינטערנאַציאָנאַלען געביט.

דער קאָרעספּאָנדענט קאָנקרעטיזירט דאַן די פּוילישע קאָלאָניאַלע פאָדערונג אויף פאָלגענדען אופן :

„אַ קאָנצענטרירטע און אָרגאַניזירטע פּוילישע עמיגראַציע אין איין בעשטימטער ריכטונג, דאָס הייסט אַנערקענען פאַר אונז קאָלאָניזאַציע געביטען אין קאָלאָניעס, מאַנדאַט לאַנד אָדער אין אַ מלוכה מעבר לים, ביי דער גלייכצייטיגער גאַראַנטיע פאַר אונזערע קאָלאָניסטען קאָלעקטיוו געוויסע בירגערליכע, נאַציאָנאַלע און ווירטשאַפטליכע רעכט נישט אָנריהרענדיג דערביי דעם פּאָליטיש־מלוכה'ישען סטאַטוס פון דער געגעבענער טעריטאָריע.

ווי אזוי נאצי-גדולים ארדנען איין אויפנאהמען

אין „דיילי מייל" איז געווען פערעפענטליכט אַ בעריכט וועגען אַנ'אָפיציעלער אויפנאַהמע ביי היטלערן אין דער צייט, ווען דאָרט האָט געוויילט דער ענגלישער שטענדיגער סעקרעטאַר פון אויסערן-מיניסטעריום וואַנסיטאַרט אין בעריכט ליינען מיר פאָלגענדעס :

„בערלין, דאָנערשטאָג. נעכטען אין אָוונט האָט היטלער געמאַכט אַנ'אויפנאַהמע פאַר 150 פערזאָן אין זיין וואַהנהויז, ביים מאָדערנעם שפּייזזאַל. דער דאָזיגער גרויסער זאַל איז צוגעבויט געוואָרען צום בנין פון רייכסקאַנצלער אמט נאָך דעם גאָרטען. אַלע פּרטים פון פּלאַן און פון דער בעציהרונג זענען פון היטלערן פערזענליך בעשטימט געוואָרען. אויף דעם סופיט זענען מאָזאַאיק קוואַדראַטען אין בלוי און גאָלד, וועלכע מאַכען דעם איינדרוק פון אַ בלויען הימעל, די איינציגע בעפּוצונג פון די קרעם־פאַרביגע ווענד איז אַ גרויסער גאָבעלין. דער זאַל איז אַנ'ערך 46 מעטער לאַנג מיט 6 זיילען פון רויטען מאַרמאָר אויף עדע זייט. די זיילען זענען 6 מעטער הויך. דער זאַל ווערט בעלויכטען פון סופיט און פון די ווענד.... דער הויפּט־הויז מייסטער אין בלויען אוניפאָרם אין שוואַרצען זייד, מיט קניה-הויזען און געהאַט אַנ'אַדמיראַל-הוט אונטערן אָרעם, - אַ זאַל-שווערד און אַ שטעקען פון העלפאַנטביין. ה' טלער איז געשטאַנען נעבען איהם אין פאָדער - ציממער, בכדי מקבל פנים צו זיין זיינע געסט.

די דריי טישען מיט גרויסע גאָלדענע קאַנדעלאַבּרעס זענען געווען אויסגעשטעלט אין דער פאָרם פון אַ פּאָדקאָווע. אויבענאָן איז געזעסען היטלער מיט ליער די וואַנסיטאַרט צו דער רעכטער האַנד און סער ראָבערט וואַנסיטאַרט איז געזעסען קעגענאיבער.... לאָרד קלייזדעסדייל, לאָרד און לעדי רעננעל, לאָרד און לעדי שבעהרדיר, לאָרד באַרנבי און דער שרייבער פון די שורות זענען געווען די איינציגע ענגלישע געסט. היטלער האָט געטראָגען באַלקלייטונג. אַ סך פון די דייטשע געסט האָבען געטראָגען אוניפאָרמען פון דער שוואַרצער גוואַרדיע און פון די שטורם-אָפּטיילונגען. 40 אָדער פופציג דינער האָבען סערווירט די טישען, זיי זענען געווען געקליידט אין בלויע ליוורעען מיט זילבערנע שנירען, ווייסע שטרימפּ, דאָס האָב איז דאָס געווען עלטערע מענשען מיט לאַנגע רייהען קריגס - אויסצייכנונגען....

נאָך דעם עסען איז פאָרגעקומען אַ קאָנצערט מיט די בעסטע זינגער פון דער בערלינער אָפּערע...

צום שלום פון דער אָלימפּיאָדע האָט אויך געוויס ריבנטראָפּ איינגעאָרדנעט אַנ'אָפיציעלע פייערונג. אַ טאָג שפּעטער האָט ווידער געגעבען דער פּראָפּאַגאַנדע־מיניסטער איינגעאָרדנעט אַנ'אויפנאַהמע אויף איינער פון די אינזלען פון די מערב'דיגע אָזיערעס פון בערלין.

גענעראַל געהרינגס אויפנאַהמע איז איינגעאָרדנעט געוואָרען אין די גרויסע גערטנער, וואָס גע-פינען זיך צווישען דער אָפיציעלער רעזידענץ פון דעם פּרייסישען פּרעמיער און דעם קאָלאָסאַלעם נייעם בנין פון לופט - מיניסטעריום. נאָך קיינמאָל נישט זייט דער גלאַנץ עפּאָקע פון דעם ערשטען פּראַנצויזישען קייזערטום האָט מען נישט געזעהען אַזאַ פערשוועדענערישע אויפנאַהמע, די גערטנער זענען געווען בעלויכטען מאַגיש מיט רעפלעקטאָרען פון דייטשען לופט-פלאָט. דער בעסטער באַלעט פון דער בערלינער אָפּערע האָט אויף דעם גראָז בעוויזען זיין קונסט און געוויילט די געסט בעת דעם עסען. די טישען זענען געווען אויסגעשטעלט אונטער בוימער און זענען בעלויכטען געווען מיט עלעקטרישע לאָמפּען אין דער פאָרם פון טרויבען. די

(ווייטער זעה 10-טע זייט)

די פעראָרדנונגען וועגען בעגרענעצען די יודישע שחיטה

— .2 —

ג) די שטריק, וואָס ווערען בענוצט צו בינדען די חיות מוזען זיין שטאַרקע און דאָס בינדען די חיות אַזוי געבוי, אַז זיי זאָלען זיך בשום אופן נישט קאָנען העלפען אַרויסדרעהען.

ד) דאָס קרעמפּירען דעם קאָפּ דאַרף געמאַכט ווערען דורך פערזאָנען, וואָס בעזיצען די נויטיגע פיזישע קראַפט.

§ 8. (1) די צאָהל חיות, וואָס קאָנען געשאָכטען ווערען ריטועל, דאַרף בעגרענעצט ווערען צו די בעדערפענישען פון דער בעפעלקערונג וועמעס רעליגיע עס פערווערט דאָס בענוצען אַנדערש פלייש. דאָס מוז געמאַכט ווערען אויף אַזאַ אופן אַז דאָס גאַנצע פלייש וואָס שטאַמט פון דער ריטועלער שחיטה (פאָדערשטע און הינטערשטע טייל), זאָל ענטשפּרעכען די בעדערפענישען פון עסען פון די געהעריגע בעפעלקערונגס־גרופּען און דעם עקספּאָרט פון אַזאַ פלייש קיין אויסלאַנד.

(2) די וואָיעוואָדשאַפט מאַכט פון אַלגעמיינער אַדמיניסטראַציע, און אין וואַרשאַ — די שטאָט־פערוואַלטונג, בעשטימען פאַר יעדען קרייז און פאַר יעדער שטאָט אויף אַ משך פון 1 ביז 3 חדשים, לויט דער נויטיגער צאָהל קילאָ לעבעדיגער וואָג, די צאָהל חיות, וואָס דאַרפען ריטועל געשאָכטען ווערען. די סטאַראָסטווע מאַכט אין די קרייזען, און די שטאָטישע פערוואַלטונגען אין די זעלבסטשטענדיגע שטעט. טיילען פונאַנדער דאָס דאָזיגע פלייש צווישען די הענדלער פון ריטועלען פלייש, אַרויסגעבענדיג זיי ערלויבנישען און בעשטימענדיג די שעכט־הייזער אין וועלכע די שחיטה דאַרף דורכגעפיהרט ווערען.

(3) די מאַכט וועט פאַרן דורכפיהרען די פונאַנדערטיילונג פריהער אויסהערען די מיינונג פון די קהלות.

(4) די פאַרשריפטען פון דעם דאָזיגען פּאַראַגראַף זענען נישט נוגע קיין עופות.

§ 9. (1) ערלויבנישען אויף ריטועלער שחיטה וועלכע עס רעדט זיך אין פּונקט 2 פּאַר. 8, ווערט אַרויסגעגעבען אויסשליסליך פלייש־הענדלער, וואָס וועלען בעקומען ספּעציעלע קאָנצעסיעס.

(2) אין די ערלויבנישען דאַרף מען אויסרעכענען:

א) דעם נאָמען און פאַרנאָמען פונ׳ם קאָנצעסיע־בעזיצער.

ב) דאָס שעכט־הויז וואו די ריטועלע שחיטה דאַרף דורכגעפיהרט ווערען.

ג) די אַלגעמיינע וואָג פון לעבעדיגע חיות, וואָס דער קאָנצעסיע־בעזיצער קאָן אין דער צייט פון דער גילטיגקייט פון ערלויבניש, שעכטען ריטועל.

ד) דאָס אָרט פון פערקויפען דאָס פלייש און די בשר׳ע פלייש־אויסאַרבייטונגען (אָדער דאָס בעשטימטע אָרט פאַר׳ן עקספּאָרט קיין אויסלאַנד).

ה) דעם טערמין פון דער ערלויבניש גילטיגקייט.

די ערלויבניש אויף ריטועלער שחיטה טאָר נישט איבערגעגעבען ווערען אַנדערע פערזאָנען, אַפילו בעזיצער פון קאָנצעסיעס.

(3) דער אָרגאַן פון אָפיציעלען אונטערזוכען די חיות און דאָס פלייש, בעצייכענט אויף יעדער ערלויבניש די וואָג פון די חיות, וואָס ווערען דערלאָזען צו דער שחיטה.

(4) די בעזיצער פון קאָנצעסיעס וועלכע האָבען בעקומען אַנ׳ערלויבניש דער קאָנטראָל און צוריקגעבען דער געהעריגער מאַכט ביים בעקומען די ווייטערדיגע ערלויבניש.

§ 10. דאָס אַגראַר מיניסטעריום גיט אַרויס די ערלויבנישען אויף דער ריטועלער שחיטה אויפ׳ן אַרויספיהרען פלייש און פלייש - אויסאַרבייטונגען קיין אויסלאַנד און בעשטימט די בעדינגונגען פון דער שחיטה.

§ 11. די אַדמיניסטראַטיווע קרייז־ מאַכט און די זעלבסטשטענדיגע שטאָט פערוואַלטונגען דאַרפען צו קאָנטראָל־צוועקען פיהרען אַ רשימה פון פערזאָנען, וואָס בעקומען ערלויבנישען אויף ריטועלע שחיטה, אויפ׳ן שעכט־הויז און וואָג פון די חיות, וואָס ווערען צוגעלאָזט צו דער ריטועלער שחיטה.

(2) די מאַכט־אָרגאַנען צו קאָנטראָלירען די ריטועלע שחיטה דאַרפען בעקומען אַ מעלדונג וועגען די פערזאָנען וואָס האָבען קאָנצעסיעס.

§ 12. (1) דער קאָנטראָל־ אָרגאַן דאַרף פיהרען אַ גענויעם טאָג־בוך וועגען די געשאָכטענע ריטועלע חיות.

(2) דער זעלבער קאָנטראָל־אָרגאַן גיט אַרויס בעשיינונגען אַרויסצופיהרען קיין אויסלאַנד דאָס ריטועל געשאָכטענע פלייש אָבער נאָר אין די ראַהמען פון דער ערהאַלטענער ערלויבניש.

(3) אויף די בעשייניגונגען דאַרף מען מאַכען אַ קאָפּיע פון שטעמפּעל, וואָס געפינט זיך אויפ׳ן פלייש, וואָס בעשטעטיגט אַז דאָס פלייש שטאַמט פון דער ריטועלער שחיטה.

§ 13. די פעראָרדנונג נעהמט אַריין אין קראַפט פון 1־טען יאַנואַר 1937.

(—) מיניסטער פאַר אַגראַר־ענינים

י. פּאָניאַטאָווסקי.

(ווייטער מאָרגען)

ווי אזוי איז ענטשטאנען דאס בית-החיים אין טושין

באַלד, ווי ס׳האָט זיך נאָר אין אַ ישוב בעזעצט דער ערשטער מנין יודען, האָט מען גלייך אָנגעהויבען טראַכטען וועגען שאַפען די איינריכטונגען, אין וועלכע אַ יודישע קהלה האָט זיך גענויטיגט, און נעמליך אַ שוהל, אַ בית־המדרש, אַ מקוה און אַ בית עולם.

מילא, דאָס איינאָרדנען אַ בית־תפילה איז פערהעלטנישמעסיג נישט אַזוי שווער אָנגעקומען. איז מען נישט געווען ביכולת אויפצובויען קיין ספּעציעלע בנינים, האָט מען זיך דערווייל געקיועלט אין פּריוואַטע לאָקאַלען. וואָס שייך אַ מקוה, האָט מען זיך אויך באַך געקאָנט אַן־עצה געבען. מ׳איז אַוועק צו אַ נעבענדיגען באַך און מ׳האָט זיך דערין אָפּגעטובלט.

ערגער איז אָבער שוין געווען מיט אַ בית־החיים. דאָס איינריכטען אַ בית־עולם האָט פערשאַפט די קהלות גרויס זאָרג. קריסטען האָבען פון אַזאַ זאָרג בכלל נישט געוואוסט, ווייל ביי זיי איז קיין בית־עולם אין אייגענטליכען זין פון וואָרט נישט געווען. איז עמיצער געשטאָרבען, האָט מען איהם בעגראָבען אויפ׳ן הויף, וואו ר׳האָט געוואוינט. אַ מורינו איז צו קבורה געקומען אין אָדער אַרום קאָשציאָל. יודען דאַגעגען האָבען פון אַלעמאָל געהאַט אַ דראַנג נישט בלויז צו לעבען צוזאַמען, נאָר אויך אַפילו נאָכ׳ן טויט צו ליגען צוזאַמען. ממילא האָט מען דערויף געמוזט האָבען אַ בעזונדערן פּלאַץ.

נישט אומעטום איז אָבער מעגליך געווען צו בעקומען אויף אַ בית־עולם אַ פּלאַץ. אין פיל ערטער האָבען די קריסטליכע אייגענטימער בכלל נישט געוואָלט פערקויפען אַזאַ פּלאַץ אָדער געפאָדערט אַזעלכע הויכע סומען, וועלכע די אָרטיגע קהלות זענען נישט ביכולת געווען צו בעצאָהלען. וועגען ענטאייגענען אַ פּלאַץ אויף אַ יודישען בית־עולם האָט דעמאָלט קיין רייד נישט געקענט זיין. אין טייל מקומות ווידער האָט די מאַכט זיך אָפּגעזאָגט צו דערלויבען איינצואָרדענען אַ בית־עולם.

ס׳זענען דעסגלייכען אויך געווען קהלות, וועלכע האָבען אַליין נישט געוואָלט עפענען קיין בית־החיים, ווייל זיי האָבען זיך נישט געפיהלט זיכער אויפ׳ן געגעבענעם אָרט. איז פאַל פון אַ גירוש וואָלטען זיי דאָך געקאָנט גאַלץ מיטנעמען אָבער בשום אופן נישט די קברים פון די אבות, מיט וועלכע אַ יוד איז מיט הונדערטער פעדים פערבונדען.

שפּעטער, ווען די קהלה איז געוואָרען שטאַנדהאַפטיגער, האָט זיך שוין דאָס נישט האָבען קיין אייגענעם בית־עולם פערוואַנדעלט אין אַ טראַדיציע. יעדער פּרוב אָפּצושאַפען די דאָזיגע טראַדיציע און איינאָרדנען אַ בית־עולם האָט זיך אָנגעשטויסען אויף אַ ווידערשטאַנד מצד דעם „פאָלק״ וואָס האָט געגלויבט, אַז האָבענדיג אַנ׳אייגענעם בית־החיים וועט מען גיכער שטאַרבען...

טושין איז אַנ׳אַלטע שטאָט, וואָס צעהלט שוין איבער 7 הונדערט יאָהר. די יודישע קהלה איז ווייט נאָך נישט אַזוי אַלט, פונדעסטוועגען האָט זי אויך שוין הינטער זיך עטליכע הונדערטער יאָהרען. געבוי, ווען דער יודישער קבוץ אין טושין איז ענטשטאַנען, ווייסט מען נישט. יעדענפאַלס זענען פערהאַן בעווייזען, אַז שוין אין יאָהר 1680 האָבען יודען דאָ געפיהרט אַ קהלה־לעבען.

דאָס בית־החיים אין טושין איז אָבער ערשט געעפענט געוואָרען פאַר הונדערט און עטליכע צוואַנציג יאָהר צוריק. ביז דאַן האָט מען געפיהרט מתים קיין לאַסק און צייטענווייז אויך קיין לוטאָמיערסק.

פאַרוואָס איז אָבער דער בית־עולם נישט געגרינדעט געוואָרען באַלד, אין דער ערשטער צייט פון קהלה־לעבען?

געווירקט האָבען דאָ אַלע אויסגערעכענטע סיבות צוזאַמען. ערשטענס איז טאַקע שווער געווען צו בעקומען געקויפט אַנ׳ענטשפּרעכענדען פּלאַץ אויף אַ בית החיים. צווייטענס האָט די מאַכט אויך נישט געהאַט קיין חשק צו ערטיילען דערויף די געהעריגע דערלויבניש. דריטענס זענען טאַקע אויך די פערהעלטנישען צו דער יודישער בעפעלקערונג געווען אַזעלכע, אַז די יודען האָבען געצווייפעלט אין דער מעגליכקייט, אַז זיי וועלען קאָנען דאָ פערבלייבען.

ס׳איז פערביי אַ געוויסע צייט, די קהלה האָט זיך פערפעסטיגט, דאַן האָט מען אָנגעהויבען אַ טראַכט טאָן וועגען אַ בית־עולם.

גראָד האָט זיך געמאַכט אַ געלעגענהייט איינצוהאַנדלען אַ פּלאַץ. וועלכער האָט זיך אָבער געפונען גענוג ווייט פון שטאָט, נעבען דעם פּאָדדעמביצער וואַלד. אַלע מניעות זענען דאָך בעזייטיגט געוואָרען און מ׳האָט זיך געגרייט צו „בענייען״ דעם בית־עולם.

באַלד האָט דאָס „פאָלק״ אויפגעהויבען אַ שטורם געגען די פרנסים פון דער קהלה און בשום אופן נישט דערלאָזט ברעכען דעם מנהיג פון אַוועקפיהרען מתים אין די שכנות׳דיגע שטעטלעך און עפענען אַנ׳אייגענעם בית־הקברות.

יאָהרען האָט דעריבער דער געקויפטער פּלאַץ געפּוסטעוועט, און ווער ווייסט ווי לאַנג נאָך ער וואָלט אַזוי געפּוסטעוועט, ווען נישט פאָלגענדער צופאַל:

איינמאָל אין אַ פרייטאָג פאַרטאָג האָט מען אַוועקגעפיהרט קיין לאַסק אַ בן מנן. פערבייפאָהרענדיג פאַר׳ן צוגעגרייטען בית־עולם, האָט די עגלה אַזוי טיף איינגעשניטען, אַז וויפיל פערד מ׳האָט נישט געפּרובט צוצושפּאַנען, איז אַלץ נישט געלונגען זי צו ריהרען פון אָרט.

צווישען די מליוים איז געוואָרען אַ רעש. דער עולם האָט באַלד געפּרובט דערזעהן אין דער מעשה עפּעס אַ הימלישען אָנדייט. מ׳האָט אויך באַלד וועגען דעם מערקווירדיגען פאַל מיטגעטיילט דעם רב. ס׳איז געזעצט געוואָרען אַ בית־דין, וואָס האָט איינשטימיג געפּסקנט, אַז דעם מת דאַרף מען אונבעדינגט קובר זיין אויפ׳ן אָרט.

דער פּסק־דין איז טאַקע אויסגעפיהרט געוואָרען און פון דעמאָלט אָן האָט מען שוין נישט מעהר קיין מתים אַוועקגעפיהרט, נאָר זיי אויפ׳ן אָרטיגען בית־הקברות מקבר געווען.

—לד.

ראַדיאָ - ווינקעל

מאַסען בעזוכער אויף דער ראַדיאָ־אויסשטעלונג.

די אויסשטעלונג פון מעטאַל— און עלעקטראָ־טעכנישער אינדוסטריע, וואָס איז ערשט נישט לאַנג געעפענט געוואָרען, האָט אַ געוואַלדיגען ערפאָלג. ביז איצט האָבען זי שוין בעזוכט העכער 30 טויזענד מאַן. דאָס פּובליקום בעוואונדערט די אינטערעסאַנטע טעכנישע עקספּאָנאַטען, פּרעכטיגע וואַגאָנען און לאָקאָמאָטיווען א.ד.גל. דעם גרעסטען ערפאָלג האָט אָבער דער פּאָסט־פּאַוויליאָן, וואו עס געפינט זיך דאָס ראַדיאָ־שטודיאָ און איז פאַר יעדען צוטריטליך.

באמת — איז דאָרט דאָ, פון וואָס צו וואונדערן זיך: מען זעהט, ווי געשיקט עס אַרבייט די טעכנישע אַפּאַראַטור פון פּוילישען ראַדיאָ, מען דרעהט אָן פּליטען, וועלכע ווערען גלייך טראַנסמיטירט. נאָך אַ סך זאַכען, וואָס ווייזען, אַז דער ראַדיאָ ענטוויקעלט זיך כסדר.

דאָס ראַדיאָ־סטודיאָ איז כסדר פול מיט פּובליקום. באַלד דעם ערשטען זונטאָג איז דורך איהם דורכגעגאַנגען העכער 10 טויזענד מאַן. אַלע שטופּען זיך כדי דאָרט צו זעהן זייערע ליבלינגען, וועלכע מען הערט שוין גאַנצע יאָהרען דורכ׳ן מיקראָפאָן.

מען קומט זיך אָן אַזוי פיל, אַז טיילמאָל קאָן זיך דער אַרטיסט, וואָס דאַרף אַרויסטרעטען אין אַ געוויסען נומער, ממש נישט דורכפּאַקען. אַזאַ פאַקט איז אויך געווען מיט׳ן בעריהמטען אַרטיסט זעלוועראָוויטש. געברויכט האָט ער צו נעהמען אַנ׳אָנטייל אינ׳ם הערשפּיל, וואָס ווערט דאָרט, אינ׳ם ראַדיאָ־סטודיאָ, אויפגעגעבען, און פון דאַנען — טראַנסמיטירט ווערען קיין ראַשין. איז אָבער געווען אַזוי ענג, אַז ער האָט זיך נישט געקאָנט דורכפּאַקען צום אָרט, וואו ער דאַרף שטעהן, און אַזוי אַרום האָט זיך די אודיציע שיעור נישט פערשפּעטיגט, דערביי האָט דער עולם צובראָכען די באַריערע, וואָס טיילט פונאַנדער דעם שוי־זאַל פון דער „סצענע״.

ווי בעקאַנט ווערען אין דער דאָזיגער אויסשטעלונג געגעבען אַלע טאָג אודיציעס פון א[illegible] 7 אָווענד ביז 9, זונטאָג — 2 מאָל אין טאָג: פאַרמיטאָג פון 12,03 ביז 14,30 און מיטאָג־צייט פון 17,00 ביז 18,00. די דאָזיגע אודיציעס האָבען אַנ׳אויסערגעוועהנליכען ערפאָלג. אַלע גאַרען צו זעהן דעם „לעגענדאַרען״ באָכענסקי, אָדער אויך אַנדערע ספּיקערס. מען וויל זיך צוקוקען צו די אַרטיסטען וואָס פיהרען אויס דאָס פּראָגראַם, דעם קאַפּעלמייסטער און די אָרקעסטער־מיטגלידער פון פּוילישען ראַדיאָ.

און באמת געפינט זיך דאָ אַ סך וואָס צו זעהן: עס איז דאָך די „ראַדיאָ־קיך״, פונוואַנען עס קומען אַרויס די אַלע אודיציעס, וועלכע פערשאַפען אַזוי פיל הנאה.

ראַדיאָ איז היינט וואָס אַ טאָג פּאָפּולערער. פריינד זיינע רייכען שוין צו הונדערטער טויזענדער אומעטום שפּאַרט ער שוין אָן. דעריבער איז קיין שום וואונדער נישט, אַז אַלע ראַדיאָ־הערערס זענען פעראינטערעסירט צו זעהן, ווי אַזוי עס זעהט אויס די טעכניק פון אויפגעבען אודיציעס. אָבער אַזוי ווי די אַלע, וואָס בעזוכען די אויסשטעלונג, זענען ראַדיאָ־הערערס, איז גאַנץ פערשטענדליך די געוואַלדיגע פרעקווענץ פונ׳ם פּאָסט־ און טעלעגראַף־פּאַוויליאָן, וואו דער צענטער איז דאָס סטודיאָ פון פּוילישען ראַדיאָ.

ראַדיאָ־הומאָר

אשמועס צווישען מאַן און ווייב

— געוואָלט וואָלט איך, מיין טייערע, זאָלסט זיין ווי אַ מיקראָפאָן.

— אַזוי עמפּפינדליך?

— ניין, איך מיין, אַז די זאָלסט מיר נישט שטערען, ווען איך רעד.

זי ווייסט נישט וואָס צו טון.

— אוי, ווי האַלט מען אויס פון קאָפּ־ווערטאָג! דער ראַדיאָ הערט נישט אויף קיין איין רגע...

— טאָ פאַרוואָס פערמאַכסטו נישט דעם אַפּאַראַט?

— אַ וואַזשנער חכם! צו וואָס האָב איך בעצאָהלט פאַר אַ גאַנצען חודש?

ה. אַקערמאַן

ער און זיינע פרויען

ראָמאַן פון יודישען לעבען

35

הערש־בער מיט׳ן טשובאַן זענען געווען צוגעפּלעבט ווי די נאָהענטסטע פריינט און די פריינדשאַפט זייערע האָט זיך אָנגעפאַנגען דערפון, וואָס הערש־בער האָט איינמאָל געראַטעוועט פעדאָט׳ן פון פערלירען זיין פּרנסה ביי דעם פּריץ. און ווען נישט הערש־בער וואָלט פעדאָט׳ן אויסגעקומען צו געהן מיט אַ טאָרבע איבער די הייזער און בעטלען, און דערצו וואָלט איהם נאָך בייגעשטאַנען צו זיצען אין תפיסה.

דאָס איז געשעהן אַזוי:

איינמאָל אין אַ ביינאַכט זענען אָנגעקומען גנבים און זיי האָבען צוגע׳גנב׳עט אַ פּאָר צעהנדליג שאָף פון פעדאָט׳ס טשערעדע. פעדאָט מיט זיין הויזגעזונד זענען געשלאָפען מידע פון אַ שווערען טאָג אַרבייט. הינט זענען געווען גענוג אַרום, וואָס האָבען געהיטען, איז זיך פעדאָט רוהיג געשלאָפען. זענען אָבער די גנבים, ווייזט־אויס, געווען געניטע אין זייער אַרבייט, האָבען זי די הינט פערשלעפערט מיט אַזאַ מין פלייש וואָס זיי האָבען די הינט געגעבען צו עסען — און די גנבים האָבען אַרויסגעפיהרט די שאָף.

ווען פעדאָט איז אויפגעשטאַנען איינדערפריה און ער האָט דערזעהן די „חתונה״, איז איהם פינסטער געוואָרען אין די אויגען. דער פּריץ איז געוואויער געוואָרען פון דער גנבה און ער האָט בעשולדיגט פעדאָט׳ן, אַז יענער איז געווען פערמישט אין דער גנבה, און אַ חוץ דעם וואָס ער האָט איהם געהייסען זיך פערנעהמען פון דער „אַדאַיע״, האָט ער איהם נאָך געוואָלט אַריינזעצען אין תפיסה.

אַזוי ווי ער האָט געוואוסט, אַז הערש־בער איז אַ גוטער ברודער מיט׳ן פּריץ, איז ער צו איהם אַוועק און האָט פאַר איהם געוויינט און געקלאָגט, אַז ער זאָל איהם ראַטעווען, און אַזוי איז פעדאָט דאָרט אויף ווייטער פערבליבען אַלס פּאַסטוך.

און זינט דאַן איז פעדאָט געווען די „כפרה״ פאַר הערש־בער׳ן, און ווער ווייסט וויפיל נאָך יאָהרען הערש־בער וואָלט זיך געווען געלעבט אויף יענעם כוטאָר רוהיג און צופרידען. הערש־בער מיט די בנים וואָלטען געווען געכאַפּט פיש מיט זייערע נעצען. זיין ווייב וואָלט געווען געקאָכט און געבאַקען פאַר׳ן הויזגעזינד און פאַר די אורחים, זיי וואָלטען געווען חתונה געמאַכט זייערע קינדער און דערלעבט נחת. ווען עס זאָל זיך נישט געווען טרעפען אין דער פאַמיליע אַ צרה, וואָס דאָס איז געווען אַנ׳אָנפאַנג צו ווייטערדיגע אומגליקען און צרות. הערש־בער׳ס בת יחידה׳קע איז דאַן אַלט געווען אַכצעהן יאָהר און מען האָט איהר שוין גערעדט חתנים.

זי איז געווען אַ מיידעל אַ יפת תואר אַנ׳אמת׳ע שעהנהייט. אין אַ זוניגען טאָג איז די זון נישט געווען ליכטיגער פון איהר פּנים. אַ סך מאַמעס האָבען מקנא געווען די מוטער. וואָס האָט געהאַט אַזאַ קינד. און ווי מיר האָבען שוין פריהער בעמערקט, האָט הערש־בער געוואָלט האָבען אַ רב פאַר אַנ׳איידעם און ער האָט צוגעזאָגט אַ גרויסען נדן צו געבען, אויב נאָר מען וועט ברענגען אַזאַ „סחורה״ ווי ער וויל. ביז אַ שדכן האָט איהם געבראַכט וואָס ער האָט געוואָלט: אַ חתן מיט אַלע מעלות. ער האָט געקאָנט גוט לערנען, ער האָט געהאַט אַ שאַרפען קאָפּ און פון אַ פיינער משפחה.

דער חתן איז געווען אַ ישיבה־בחור פון אַ דערבייאיגער שטאָט און ער האָט געהאַט סמיכה אויף רבנות. אָבער איין חסרון האָט ער געהאַט, דער חתן: ער האָט געהאַט אַ קרומען פוס און האָט געהינקט. ווען הערש־בער׳ס טעכטערל האָט דערזעהן, אַז איהר פאָטער וויל זי פאַר איהם פערקנס׳ן, האָט זי געוויינט און געקלאָגט. זי האָט אָבער ביי איהר פאָטער נישט אויסגעפיהרט איהר עקשנות, און נאָך די תנאים אין אַ פּאָר וואָכען אַרום, האָט זי זיך אין אַ לבנה׳דיגער נאַכט אַריינגעוואָרפען אין טייך און איז דערטרונקען געוואָרען.

נאָך דעם אומגליק האָט הערש־בער זיך אַריבערגעצויגען אין שטאָט און האָט זיך דאָרט גענומען צו אַנ׳אַנדערער פּרנסה.

הערש־בער׳ס ווייב האָט זיך זעהר גענומען צום האַרץ איהר בת יחידה׳ס טויט און זי האָט אָנגעהויבען איינגעהן פון טאָג צו טאָג. זי איז געווען אַ שאָטען פון אַ מענשען. ביז איינמאָל האָט זי שוין נישט געקאָנט אַריבערטראָגען די צרות און צער און זי האָט זיך אויפגעהאַנגען טאַקע ביי זיך אויפ׳ן בוידעם.

עס איז נישט אַוועקגעגאַנגען לאַנג און נאָך איהר טויט האָט זיך אָנגעהויבען אַ צעפאַלונג צווישען די קינדער.

איינער איז געוואָרען אַ בעל־מלאכה. אַ זייגער־מאַכער: אַ צווייטער, אַ פּריקאַזשטשיק; אַ דריטער אַ כלי־זמר: אַ פערטער, אַ בעהעלפער ביי אַ מלמד; אַ פינפטער, אַ פאָטאָגראַפטשיק, און דער זעקסטער, דער יונגסטער, איז אָנגעקומען צו זיינער אַ מוהמען, דער מוטער׳ס אַ שוועסטער, וואָס האָט געוואוינט אין אַנ׳אַנדער שטאָט, און דאָרט האָט ער זיך געכאָוועט מיט איהרע קינדער.

אַ גאַנצען טאָג האָט יעדער פון די ברידער געאַרבייט ביי זיין פאַך אין דער פרעמד, נאָר אין אָווענד פלעגען זיי זיך צוזאַמענקומען צו זייער פאָטער אין הויז און פלעגען דאָרטען שלאָפען. די ברידער צווישען זיך האָבען געלעבט זעהר גוט. זיי האָבען זיך ליב געהאַט און איינער פאַר׳ן אַנדערען וואָלט געווען געגאַנגען אין פייער און אין וואַסער.

הערש־בער איז געוואָרען אַ מעקלער, און זיינע פערדינסטען צוזאַמען מיט די קינדער׳ס האָבען געקלעקט אויף פּרנסה, און אַזוי האָבען זיי געלעבט טאַקע אָהן אַ מאַמען. אָבער די קינדער האָבען געהאַט אַ היים.

(פאָרטזעצונג קומט)

נייער פאלקסבלאט

דאס לאדזער רעבען

נייער פאלקסבלאט

דאנערשטאג, 24 ח׳ תשרי תרצז

סעפטעמבער
זון-אונטערגאנג 5.52
זון-אויפגאנג 6.18

ערב די שטאט-ראט-וואהלען

אין טאג פון די וואהלען וועט מען נישט טארען איבערפיהרען קיין פערזאנען אויף לאסט-אויטאס

די שטאטישע סטאראסטווע דערמאהנט די איינהאבער פון די לאסט־אויטאס: פריוואטע און אויף פערדינסט־צוועקען יועגען דעם פערבאט צו בענוצען די לאסט־אויטאס אויף איבערצופיהרען פערזאנען, א חוץ דער בעדינונג.

די וועלכע יועלען זיך נישט צופאסען צו די דאזיגע פארשריפטען וועלען צוגעצויגען יוערען צו שטרענגע פעראנטווארטליכקייט, די לאסט־אויטאס, וועלכע יועלען איבערפיהרען פאסאזשירען וועלען פערהאלטען יוערען.

וועלענדיג פערזיכערען די פולשטענדיגע פערזענליכע זיכערקייט אלע איינוואוינער פון דער שטאט לאדז, האט די שטאטישע סטאראסטווע דערמאהנט דעם דאזיגען פארשריפט די פאליציי־ארגאנען און ארויסגעגעבען א בעפעהל שטרענג אכטונג צו געבען ווי אזוי עס יוערען בענוצט די לאסט־אויטאס אין טאג פון 27־טען סעפטעמבער 1936 ד. ה. אין טאג פון די וואהלען צום לאדזער שטאט־ראט.

יודיש - געזעלשאפטליך ווירטשאפטליכער פראנט

נעכטען איז אין סוחרים - פעראיין פעטריקאווער 73 פארגעקומען א גרויסע וואהל-פערזאמלונג, וועלכע ס׳זענען געקומען אין א גרויסער צאהל די ווירטשאפטליכע קרייזען און פראפעסיאנעלע אינטעליגענץ.

מיט רעדעס זענען ארויסגעטרעטען די שפיצען־קאנדידאטען פון געזעלשאפטליך - ווירטשאפטליכען פראנט יאקוב ליבראך, יאקוב העריג און אדוו. דאבראניצקי.

די רעדנער האבען אונטערגעשטראכען די וויכטיגקייט פון א שטארקען אנטיילנעהמען אין די וואהלען. ס׳איז בעשלאסען געווארען צו שטימען אין צעהנטען קרייז פאר אדוו. דאבראניצקי, אין ניינטען קרייז פאר יאקוב העריג און אין צווייטען קרייז פאר יאקוב ליבראך.

גרויסער רעוויזיאניסטישער מיטינג אין זאל אנגיעלסקי

נעכטען אין אווענד איז ביי אן אומגעהויער צאהל פערזאמעלטע פארגעקומען אן אימפאזאנטער פאר־וואהל-מיטינג אין זאל אנגיעלסקי איינגעארדענט דורך דעם חשוויזיאניסטישען וואהל-קאמיטעט.

מיט רעדעס זענען ארויסגעטרעטען דער רעוויזיאניסטישער קאנדידאט אין 10-טען וואהל־קרייז, ד״ר יוליוש דאם, דער קאנדידאט אין 7־טען קרייז — אייטער פון די גרינדער פון לאדזער הצה״ר — יעקב טילער, די פרעזידיום - מיטגלידער פון הצוו. וואהל-קאמיטעט אינזש. עלפערן און אדוו. בעזאל אחן אנהגרע.

די פערזאמעלטע, וועלכע האבען זיך מייסטענס רעקרוטירט פון די וועהלער פון 10־טען און 7־טען וואהל-קרייז האבען איינשטימיג בעשלאסען צו שטימען פאר די רעוויזיאניסטישע קאנדידאטען.

עס ווערט גלייכצייטיג ענטוויקעלט א זעהר פיבערהאפטע וואהל - פראפאגאנדע אין 9-טען וואהל־קרייז, וואו עס קאנדידירט דער געוו. ראטמאן מאיר זיידע און 1־טען וואהל-קרייז, וואו אויפן ערשטען ארט קאנדידירט דער קאמענדאנט פון ברית החיל, אברהם נאפטאלי״.

יודישע בעפעלקערונג אין 9-טען קרייז פאר דער קאנדידאטור פון ד״ר קרויש

די וואהל־אויפלעבונג אין 9-טען קרייז ווערט אלץ שטארקער. די פעראינטערעסירונג מיט דער ליסטע נומער 5 פון פעראייניגטע ציוניסטישען בלאק אין 9-טען קרייז איז מיט יעדען טאג גרעסער. נעכטען איז פארגעקומען א פערזאמלונג פון קצבים, אויף וועלכער דער שפיצען - קאנדידאט פון דער ציוניסטישער ליסטע ד״ר קרויש האט געהאלטען א גרויסע רעדע, ארומרעדענדיג די צוקונפטיגע ארבייט אין שטאט־ראט. די פערזאמעלטע האבען בעשלאסען אונטערצושטיצען די קאנדידאטור פון ציוניסטישען טוער ד״ר ג. קרויש.

די סמראגאן - בעוויצער האבען זיך איבערגעגעבען צו דיספאזיציע פון ציוניסטישען בלאק און ד״ר קרויש. צוזאמען מיט ד״ר קרויש פיגורירען אויף דער ליסטע אין 9-טען קרייז דער פרעזעס פון העטמאליסטען - פעראיין מ. דאבזשינסקי און פרעזעס פון דער יודענשטאט - פארטיי אדוו. שאיעוויטש.

אגודה׳שע קאנדידאטען צום שטאט-ראט

די ,,אגודה״, וועלכע געהער צום אלגעמיינעם יודישען וואהל־בלאק האט ארויסגעשטעלט פאלגענדע קאנדידאטען: אין ערשטען קרייז — ש. בארנשטיין (פא״י), אין צווייטען קרייז — גרשון וואלמאן, אין זיבעטען קרייז פ. לאנדבערג (פא״י), אין ניינטען קרייז דעם בעקאנטען כלל־טוער, וויסעשאפטלער יצחק לעווין און אין צעהנטען קרייז, דעם פארזיצער פון קהלה־ראט און מיטגליד פון שטאטישען ביראט פישעל ליבערמאן.

גרשון וואלמאן אין 2-טען וואהל-קרייז

איינער פון די קאנדידאטען פון אלגעמיין יודישען בלאק אין צווייטען וואהל־קרייז איז גרשון וואלמאן, פרנס פון דער יודישער קהלה און ראטמאן פון דער לאדזער האנדווערקער־קאמער ה׳ גרשון וואלמאן האט די אונטערשטיצונג פון דער ,,אגודה און ברייטע מאסען קליינהענדלער און בעלי־בתים.

ארבייטענדע אינטעליגענץ פאר דער קאנדידאטור פון ד״ר ז. עלענבערג

נעכטען איז פארגעקומען א בעראטונג פון די ארבייטענדיגע אינטעליגענץ, ווי אדוואקאטען, דאקטוי־ריים אינזשינערען און לעהרער, אויף וועלכער ס׳איז בעשלאסען געווארען ארויסצוגעבען א ספעציעלען אויפרוף צו דער ארבייטענדע אינטעליגענץ פון 2־טען וואהל-קרייז צו שטימען פאר דער ליסטע 5, וואו עס פיגורירט ד״ר ז. עלענבערג.

אין 7. קרייז קאנדידירט פרנס לייבוש ראזענבערג

פרנס לייבוש ראזענבערג, ראטמאן פון דער האנדעלס־קאמער איז שטארק פאפולער צווישען די קליינהענדלער־קרייזען צוליב זיין לאנג־יעהריגער טעטיגקייט אויף דעם דאזיגען געביט אלס פרעזעס פון קליינהענדלער־פעראיין.

אין 7־טען וואהל-קרייז האבען איהם דעסיגנירט די אומפארטייאיש־רעליגיעזע יודען און דער יודישער פעראייניגטער געזעלשאפטליך־ווירטשאפטליכער פראנט.

נעכטיגע גרויסע פערזאמלונג פון קצבים-פאך

נעכטען האט דער יודישער פלייש־ער און וואורשטען־מאכער צעך צונויפגערופען א פערזאמלונג וועגען דער לאגע אין קצבים־פאך נאכ׳ן פערעפענטליכען די אויספיהר־תקנות צום שחיטה־געזעץ.

די פערזאמלונג איז געווען א ריזיגע, צו איהר זענען געקומען עטליכע הונדערט מיטגלידער און נישט־מיטגלידער.

גענויע ערקלערונגען וועגען שחיטה־געזעץ און וועגען די אויספיהר־תקנות האבען געגעבען די ה״ה אדוו. ווייצמאן און דאווידאוויטש. פון די ערקלערונגען האט זיך ארויסגעשטעלט די מוראדיגע לאגע פון דעם קצבים־פאך אין שייכות מיט׳ן געזעץ.

דאן איז די פערזאמלונג איבערגעגאנגען צו בעטראכטען די פראגע וועגען די שטאט־ראט־וואהלען, נאך די גרויסע רעדעס פון אדוו. ווייצמאן און מאג. באלבארישסקי האט די פערזאמלונג איינשטימיג בעשלאסען צו שטימען אין צעהנטען קרייז פאר אדוו. ווייצמאן און אין ניינטען קרייז פאר מאג. באלבארישסקי.

פון פעראייניגטען יודישען וואהל-פראנט אין גייערס ראיאן

אויפ׳ן פערלאנג פון יודישען וואהל-קאמיטעט אין גייער׳ס ראיאן, האט דער וואהל־קאמיטעט פון ,,מזרחי״ אפהעלעגירט זיין פארשטעהער, ה׳ דיר. ב. מארקס (וועלכער קאנדידירט אין 10-טען וואהל־קרייז אויף דער ליסטע נומ. 8 פון פעראייניגטען ציוניסטישען בלאק) אויף דעם גרויסען וואהל-מיטינג, וואס איז פארגעקומען נעכטען אין ,,תלמוד־תורה״ פון גייערס ראיאן לטובת דעם שפיצען־קאנדידאט ה׳ קינסטלער פון דער ליסטע נומ. 11.

עס איז איינשטימיג בעשלאסען געווארען צו שטימען און אגיטירען דעם קומענדיגען זונטאג פאר דעם איינציגען יודישען פארשטעהער אין גייערס ראיאן ה׳ קינסטלער.

פערזענליכעס

(א) נעכטען איז דער ריכטער לאזשינסקי פון קרייז־געריכט צוריקגעקומען פון אורלויב און אייבערגענומען זיין אמט.

בארענשטיין פערמשפט אויף 1 יאהר תפיסה

פאר א בייזוויליגען באנקראט

(א) ווי מיר האבען שוין מיטגעטיילט, איז אין קרייז־געריכט פארגעקומען א פראצעס געגען די קאלאניאל הורט־סוחרים בארענשטיין און ווייס. דער ערשטער פאר א בייזוויליגען באנקראט און דער צווייטער פאר בייהילפיג זיין בארענשטיין׳ען צו דעם באנקראט.

נעכטען האט דאס געריכט ארויסגעטראגען דעם אורטייל. בארענשטיין איז פערמשפט געווארען אויף 1 יאהר תפיסה, ווייס איז בעפרייט געווארען.

Bank Kupiecko-Kredytowy Sp. w Łodzi
№ 29 ul. Piotrkowska № 29
(SAFESY) ...
אונזערע פקדונות-ביכלעך זענען די בעסטע שטאלענע קאסטקע. זיכער און גוט פראצענטירט
זאמעלט אייערע אפשפארונגען אין ... געלדער אין
Bank Kupiecko-Kredytowy Spółdz. w Łodzi
וועלכע איז א גאראנטיע ... בייא ...
די געזעצליך געשיצטע געהיימנים פון פקדונות ווערט שטרענג אפגעהיטען!

דעפעשע צום פרעמיער און אינערן מיניסטער גען. סקלאדקאווסקי

האט נעכטען געשיקט אדוו. ווייצמאן אין נאמען פון די פאלקיסטען וועגען דער ענדעקישער העצערישער אקציע צו שטערען די יודישע וואהל-קאמפאניע

אדוו. ווייצמאן האט נעכטען, אין נאמען פון פאלקיסטישען וואהל־קאמיטעט, ארויסגעשיקט א דעפעשע צום פרעמיער און אינערן־מיניסטער גען. סקלאדקאווסקי, אין וועלכער ס׳ווערט מיטגעטיילט, אז די לאדזער ענדעקעס פיהרען א העצע צו שטערען די וואהל־קאמפאניע פון יודען.

ס׳ווערט דעריבער געבעטען, אז דער פרעמיער זאל אננעהמען אלע מיטלען, כדי צו דערהאלטען די רוה אין לאדז און פערזיכערען א רוהיגען פערלויף פון די וואהלען.

דעלעגאציע פון שטאטישע בעאמטע

וועט אינטערווענירען אין מיניסטעריום

(א) ווי מיר האבען שוין נעכטען מיטגעטיילט, איז אויף א פערזאמלונג פון די שטאטישע בעאמטע בעשלאסען געווארען, זיך צו ווענדען צו דער מאכט מיט א בקשה צו פערקלענערען דעם הכנסה־שטייער.

א ספעציעלע דעלעגאציע וועט די טעג ארויספאהרען קיין ווארשע, און וועט זיך ווענדען דערוועגען צום פרעמיער־מיניסטער סקלאדקאווסקי און פארשטעלען די פאסטולאטען פון די בעאמטע. די פאסטולאטען וועלען אויך פארגעשטעלט יוערען דעם לאדזער שטאט־פרעזידענט גאדלעווסקי.

קאטאסטראפע מיט א פייערלעשער-אויטא

5 פייערלעשער שווער פערוואונדעט

(א) אויפ׳ן שאסעי בזשעזשין־קאליש, איז געשעהען א קאטאסטראפע מיט אן אויטא פון די פייערלעשער. וואס זענען געפאהרען צו א שרפה אין בלאשקי, וועלענדיג אויסמיידען א קינד, וואס איז געשטאנען אויפ׳ן שאסעי, איז דער אויטא אריין אין א ראוו און זיך איבערגעקעהרט. 5 פייערלעשער זענען שווער פערוואונדעט געווארען, און אין א שווערען צושטאנד זענען זיי אפגעפיהרט געווארען אין שפיטאל קיין בלאשקי.

טעאטער „ראזמאיטאשטשי“ צעגעלניאנא 27
„געז. פריינט פון יודישען טעאטער“
שבת, ד. 26 סעפט. 9.15 אוו. און זונטאג, ד. 27 סעפט. 9.15 אוו.
צוויי גרויסע פאלקס-פארשטעלונגען
מסעות בנימין השלישי
(די רייזע פון בנימין דעם III)
אין 9 בילדער פון מענדעלע מוכר ספרים
בילעטען פון 54 גר. ביז 2 זל. ביי דער קאסע פון טעאטער „ראזמאיטאשטשי“

קיין ארץ־ישראל
גרופענווייז און אינדיווידועל.
ביליגע פרייזען. גוטע בעדינגונגען.
פינקטליכע בעהאנדלונג.
14-טעגיגער אויספלוג קיין וויען אבפאהר יעדען טאג. 135 זל.
אויסלענדישע הנחה-און קורארט-פעסער.
פארשטעהערשאפט פון „אינטוריסט“
אויספלוגען און רייזעס קיין רוסלאנד.
ברענגען קרובים פון רוסלאנד קיין פוילען
אינפארמאציעס ערטיילט
דאס יודישע רייזע-ביורא
Union Lloyd
Piotrkowska 42, tel. 107-87.
פארשטעהערשאפט פון „אינטוריסט“
נעמט אן דאס איבערשיקען
פעקלעך קיין ז. ס. ר. ר.

רעגיסטראציע פון יארגאנג 1918

היינט דאנערשטאג ד. 23 דארפען זיך שטעלן צו דער רעגיסטראציע אויף פיעטריקאווער 165 פון 5-טען קאמיסאריאט די אותיות L, Ł, M, N און פון 13-טען קאמיסאריאט— פון Sz ביז Z

צוגאב-פאבאר

(א) די צוגאב-פאבאר-קאמיסיע פאר פ. ק.או לאדז שטאט „צוויי“ וועט אמטירען דעם 28-טען סעפטעמבער ד. י. אין לאקאל פיעטריקאווער 165

צום צוגאב-פאבאר דארפען זיך צושטעלען אלע מאנספערזאנען, וואס זענען געבוירען אין יאהר 1915 און עלטערע, וועלכע האבען ביז איצט נישט רעגולירט זייער בעציהונג צום מיליטער-דינסט, וואוינען אויפ׳ן שטח פון 1, 4, 6, 7, 10, 12, 13 און 14 קאמיסאריאטען און האבען בעקומען נאמענטליכע רוף-צעטלען פון דער שטאטישער סטאראסטווע.

איינשפריצונגען געגען דיפטעריט

פערלענגערט ביז׳ן 26 ד. ח.

פון דער סטאראסטווע טיילט מען מיט, אז די געגען-דיפטעריט-איינשפריצונגען זענען פערלענגערט געווארען ביז׳ן 26-טען ד. ח.

היינט, דאנערשטאג — E
מארגען, פרייטאג — L, Ł

מ׳טיילט אויך מיט, אז קינדער פון 7 ביז 10 יאהר, וואס לערנען אין פאלקס-שולען, וועלען בעקומען די איינשפריצונגען אין די שולען.

שטראפען פאר האנדלען מיט פלייש

פון אונלעגאלער שחיטה

(א) אין משך פון די לעצטע צוויי טעג האט די סטאראסטווע בעשטראפט 77 פערזאן מיט געלד־שטראף און 10 ביז 100 זל. פאר האנדלען מיט פלייש פון אונלעגאלער שחיטה.

נעכטען זענען ווייטער בעשטראפט געווארען 29 פערזאן אויף אונבעדינגטען ארעסט, זענען פערמשפט געווארען: יוסף קאופמאן (ריבנא 23 אויף 3 טעג ארעסט), יצחק יאשינסקי זאווישא 35 (3 טעג ארעסט). אידעל פעלדמאן, לוטאמיערסקא 21 (7 טעג ארעסט) וואצלאוו יוזשוויאק (אקושעא 19 און באלעסלאוו קאנעצקי (זשוויראוא 6) — צו 1 טאג ארעסט.

א חוץ דעם איז אייזיק יאקובאוויטש „(זשגאיז סקא 49) בעשטראפט געווארען מיט 250 זל. שטראף

אפטייקען.

היינטיגע נאכט - דיזשורען

(א) היינט ביינאכט דיזשורירען פאלגענדע אפטייקען: קאספערקעוויטש, זגערזשער 54; ריכטער, 11 ליסטאפאד 86; זונדעלעוויטש, פעטריקאווער 25; באיארסקי און שאט. פושעיאזר 19; דיטעל, קאפערניקא 26; ליפיעץ, פעטריקאווער 193; סלאבאטאווסקי, זשגאווסקא 147.

Dr. Zalcwasser
כירורג
CEGIELNIANA 19, tel. 125-27
נעמט אן פון 1–2 מיטאג און פון 4–6 אוונט

5 יודישע אַרבייטער, אַנגעשטעלטע און האַנדווערקער שטימען פאַר דער ליסטע 5 פאַר ד״ר ז. עלענבערג 5

פון 2־טען וואָהל־קרייז

אויפגאַבען פון די יודישע ראַטמענער אין נייעם שטאָט-ראַט

אַ שמועס מיט דר. ז. עלענבערג

אין צוזאַמענהאַנג מיט די וואַהלען צום שטאָט ראַט, וועלכע קומען פאַר היינטיגען זונטאָג, האָבען מיר זיך געווענדעט צום שפּיצען־קאַנדידאַט פון דער ציוניסטישער ליסטע אין 2־טען וואַהל־קרייז, דעם בעקאַנטען נאַציאָנאַלען עסקן, פיהרער פון „התאחדות" ד״ר ז. עלענבערג מיט דער ביטע ער זאָל זיך טיילען מיט אונז מיט זיינע מיינונגען וועגען די אויפגאַבען פון די יודישע ראַטמענער אין קומענדיגען שטאָט־ראַט.

ה׳ ד״ר עלענבערג האָט געזאָגט: הגם די שטאָט־ראַט־וואַהלען אין לאָדז שטעהען אונטער׳ן צייכען פון גרויסער פּאָליטיק און די אויגען פון דער גאַנצער עפענטליכקייט אין פּוילען, סיי יודישע און סיי נישט יודישע זענען געווענדעט אויף לאָדז, מוזען מיר זיך דאָך אָבגעבען אַ דין־וחשבון וועגען דעם, אַז מיר געהען אין שטאָט־ראַט קודם כל, כדי אויפ׳ן באָדען פון דער שטאָט־פערוואַלטונג צו לייסטען ערנסטע און רעאַלע אַרבייט פאַר די ווירטשאַפטליכע, קולטורעלע און סאָציאַלע אינטערעסען פון דער שטאָט בכלל און פון דער יודישער בעפעלקערונג בפרט.

מיר האַלטען — זאָגט ד״ר עלענבערג — פאַר אונזער פליכט אויפגאַבע דורך טאָג־טעגליכע אַרבייט צו העלפען יעדען יודען וואָס דאַרף אָנצוקומען צו וועלכע עס איז שטאָטישע אָפּטיילונגען און ספּעציעל דורך פערשידענע פּראָיעקטען און פאָרשלאָגען צו ברענגען אויף דער טאָג־אָרדנונג פון שטאָט־ראַט פראַגען פון שטאָטישער ווירטשאַפט, וועלכע זאָלען בעצוועקען אַדורכצופיהרען אַ ריי יוכטיגערע רעפאָרמען אויפ׳ן געביט פון קאָמונאַלען שטייער־וועזען אויף דעם אופן, אַז די עקאָנאָמיש־שוואַכע און אָרימע שיכטען זאָלען נישט בעלאַסטעט ווערען און אַז ספּעציעל ביים אויספיהרען שטייער־געזעצען זאָלען די אויספיהרונגס־אָרגאַנען זיין אָביעקטיוו און זאָלען זיך נישט רעכענען מיט דער נאַציאָנאַלער אָנגעהעריגקייט פון בירגער.

זעהר פיל אויפצוטון איז פאַראַן אויפ׳ן געביט פון שול־וועזען, בעזונדערס אין די „פּאָוויאַזגע" שולען. מיר זענען זעהר גוט בעקאַנט די ליידען פון די יודישע עלטערן, וועלכע שיקען זייערע קינדער אין די פּאָווישעכנע שולען אין האַלט פאַר די ערשטע און וויכטיגע אויפגאַבע אונטערצונעמען אַ גרויסע אַקציע פאַר דער יודישער שול־יוגענד פון די דערמאָהנטע שולען.

אויפ׳ן סאָציאַלען געביט האָט די שטאָט־פערוואַלטיג גרויסע געוואַלטיגע מעגליכקייטען, מיר זאָגען עס דערפאַר, אַז יודען דאַרפען האָבען אַ גערעכטען חלק אין אַט די אַלע שטאָטישע אינסטיטוציעס און איינריכטונגען, דערביי מוזען בעריקזיכטיגט ווערען די ספּעציפישע נויטען פון דער יודישער בעפעלקערונג. מיר יודען זאָגען ספּעציעל פּעראַינטערעסירט, אַז דער היגיענישער און סאַניטאַרער צושטאַנד פון דער שטאָט זאָל פערבעסערט ווערען און דווקא די יודישע קוואַרטאַלען זאָלען נישט בלייבען ביז׳ן סאַמע סוף ד. ה. ביז דאַמאָלס, ווען אַלע אַנדערע שטאָט־טיילען וועלען שוין געברענגט ווערען אין אָרדנונג. ס׳איז נישט אמת אַז די יודישע גאַסען זענען שמוציג דערפאַר, ווייל יודען האָבען נישט קיין זין פאַר ריינקייט און היגיענע, נאָר דערפאַר, ווייל זיי ווערען נישט דורך דער שטאָט ווי געהעריג געפלעגט און אויך דערפאַר, ווייל די גרויסע יודישע נויט מוז זיך שטיקען אין די ענגע פינסטערע וואוינונגען. סימון אונטערגענומען ווערען אַ גרויסע אַקציע אויסצובויען היגיענישע וואוינונגען פאַר די אָרימע שיכטען און פאַר יודען בתוכם. דאָס איז אויך איינע פון די וויכטיגסטע אויפגאַבען אין דער אַרבייט.

אָבער דאָס אַלץ — זאָגט ד״ר עלענבערג — וועט קענען אַדורכגעפיהרט ווערען נאָר אין אַ אַטמאָספער פון האַרמאָנישער צוזאַמענאַרבייט אויב די שטאָטישע מעהרהייט וועט זיין צוזאַמענגעשטעלט אַזוי, אַז זי וועט די טריבונע פון שטאָט־ראַט בענוצען נישט סתם צוליב פּאָליטישע דעמאָנסטראַציעס, נאָר פאַר ערנסטע טעטיגקייט. וועט חס וחלילה אין דעם שטאָט־ראַט זיך געפינען אַנטיסעמיטישע גרופּען, וועלכע וועלען העצען געגען יודען און וועלען פּרובען ביי אונז אוועקרויבען די עלעמענטאַרסטע בירגערליכע רעכט, וועט מיר פערשטעהען יזי געהעריג אַזוי די צו רעאַגירען.

איך מיין, אַז דער יודישער וועהלער אין לאָדז איז גענוג בעוואוסטזיניג און וועט פערשטעהען, וואָס פאַר אַ קוואַליפיקאַציעס ס׳דאַרפען האָבען די צוקונפטיגע ראַטמענער, וואָס פאַר אַ פּאָליטישען מעטאָד זיי דאַרפען אָנווענדען כדי ווירדיג אויפצונעמען דעם קאַמף מיט די ענדעקעס. אָבער אויך אַנדערע פּוילישע פּאַרטייען זענען נישט פריי פון אַנטיסעמיטיזם דערפאַר איז פאַר מיר קלאָר, אַז די אמת׳ע נאַציאָנאַל־יודישע פערטרעטער דאַרפען קודם כל פיהרען אַ זעלבסטשטענדיגע טאַקטיק געלייטעט דורך די אינטערעסען פון די יודישע פאָלקס־מאַסען. פערשטענדליך, אַז מיר וועלען אין שטאָט־ראַט זוכען אַ קאָנטאַקט און מיטאַרבייטען מיט די נישט־יודישע פּאַרטייען, וועלכע האַלטען זיך פריי פון אַנטיסעמיטיזם און וועלכע ווילען אָנערקענען גערעכטיגקייט און יושר לגבי אַלע טיילען פון דער בעפעלקערונג. אויב אויך וויפיל די פּ. פּ. ס. וועט אין איהר טאָג־טעגליכער אַרבייט טריי בלייבען איהרע לאָזונגען וועט זי אין אונז געפינען עהרליכע פּאַרטנערס.

פאַר מיר — זאָגט ד״ר ע. — אַלס פערטרעטער פון „התאחדות" איז קלאָר דער וועג מיט וועלכען איך האָב בדעה צו געהען אויב די וועהלער וועלען מיר שענקען זייער פערטרויען: קאָמפּראָמיסלאָז, ווירדיג און ענערגיש פיהרען דעם קאַמף געגען יעדען מין פון עקסטערמינאַציע און בעראַבונג פון אונזערע רעכט, פּאָזיטיוו לייסטונגען פאַר׳ן וואוילזיין פון די יודישע פאָלקס־מאַסען פאַר די אַרבייטענדע נסטאַנד־... פאַר אַלע טיילען פון דער יודישער בעפעלקערונג, וואָס יודען אַלס יודען בעוואוסט, זאָרגען דערפאַר, אַז יודישע, קולטורעלע און סאָציאַלע אינסטיטוציעס זאָלען ווי געהעריג געניסען פון די שטאָטישע סובסידיעס, אַז די בעדערפעניסען פון דער יודישער בעפעלקערונג, וועלכע איז צוזאַמענגעבונדען מיט דער חלוקישער הכשרה, מיט דער יודישער ספּאָרט־בעוועגונג, זאָל אין דער גרעסטער מאָס געניסען פון שטאָטישער אונטערשטיצונג און שטאָטישע איינריכטונגען.

אונזער ציוניסטישער פּראָגראַם, אונזער התאחדות׳ישע אויפפאַסונג פון יודישע פּראָבלעמען — וועט אונז קלאָר דעם וועג פאַר אַ מעגליכקייט פון גרויסצוגיגע אַרבייט אין שטאָט־ראַט.

קליינער פעליעטאָן

דיל־קאָפּ

ס׳איז נישט קיין וואונדער — זאָגט שמיל-שמעלקי — וואָס דאָרט, אין ארץ־ישראל איז נישט גלאַט כשר.... ס׳הייסט, עס איז נישט אין אָרדענונג!

דאָס הייסט — זאָגט ער — אַז דער ענגלענדער דאָרט ווייסט נישט, וואו דער עק איז, און וואו עס איז דער קאָפּ...

קאָן עס גוט זיין, אַז דער ראש המדברים, דער גאַנצער קאָמאַנדער הייסט וואו־קאָפּ?

אדרבא, זאָגט אַליין, קאָן עס גוט זיין, אַז מ׳ווייסט נישט, וואו דער קאָפּ איז, און מ׳זשאַגט זשעט אהין אַ של ראש!

ווארום, אַז מ׳ווייסט טאַקי נישט, וואו ס׳איז דער ראש — קאָן ממילא אויך נישט נוצען דער של ראש, און מ׳קאָן זיך שוין דאָן אינגאַנצען בעגיין אָהן לייגען תפילין...

והא ראיה — עס זעהט דאָך, ס׳איז טאַקי נישט גוט און נישט בחנם לייגען זיך אַזוי די ענדעקעס אין דער לענג און אין דער ברייט, אַז אונז, יהודעלעך זאָלען מיר זיך אהין אַריבערפּיקלען...

די אַראַבער זענען, וויזט אויס, זייערע נשמה־פריינד, און אַזוי ווי אונזער לאַנד איז דאָך להוט אויף עקספּאָרט — ווילען די ענדיקעס — אַ מאַנטעניש זוי איז די ציין און אין די נערהירים! — אַהין עקספּאָרטירען ס׳ביסעל יודען צים שלאָגען...

ווי שטייט עס דאָרט: וואו קאָפּ, דאָרט איז נישט קיין ווי־זאָגט־מען־עס....

אָבער אין ארץ־ישראל גופא, אַז די יודען נעבעך גייען אַרום און שרייען: „וואו־קאָפּ? וואו־קאָפּ", איז עס שוין גאָר נישט פיינעלדיג, און ס׳קומט דער־פון קיין גוטס נישט אַרויס...

מעגליך, אַז ס׳וואָלט מיט דעם וואו־קאָפּ געווען אין דער ערד — וואָלט אפשר בעסער געווען!

איצט האָט מען דאָרט אַ סברא, אַריינגעשיקט וואויסקאָ בראש מיט אַ גאַנצען גענעראַל־גובערנאַטאָר. ער, דער דאָזיגער גענעראַל, זאָל, הייסט עס, דאָרט מאַכען אָרדנונג...

אָבער, פרעג איך אייך — זאָגט שמיל-שמעלקי — אדרבא, זאָגט אַליין, קאָן דאָרט גוט ווערען, אַז דער מענש הייסט ד׳ל?

פריהער — הייסט עס — אַ וואו־קאָפּ, איצט אַ דיל - קאָפּ!

טשעפּאַווע צו וויסען, וועלכענער דריי-קאָפּ האָט עס אויסגעקלערט!

שמיל - שמעלקי

פערסמט אַ קינד מיט נאַפט

פאַטאַלער טעות פון אַ מוטער

(א) אין זשאַפּעניעץ האָט פּאַסירט אַ שרעקליכער צופאַל מיט אַ קינד. וואָס צוליב אַ טעות פון דער מוטער פער׳סמ׳ט געוואָרען. דאָס קינד איז געווען קראַנק, און אַנשטאָט צו געבען די מעדיצין, האָט איהם די מוטער געגעבען נאַפט, פון וואָס דאָס קינד האָט זיך פער׳סמ׳ט. אין אַ שווערען צושטאַנד איז דאָס קינד אָפּגעפיהרט געוואָרען אין שפּיטאָל „אננא מאַריא".

פאַרזיכטיגט מיט נאַפט

פרוי בעקומען בראַנדוואונדען אויפ׳ן גאַנצען קערפּער

(א) אין איהר אייגענער וואוינונג (מיקאַדאָווא 25) האָט בעקומען בראַנד־וואונדען די 37-יעהריגע יאַניגאַ דיערגאישאַק. בעת זי האָט אַריינגעגאָסען נאַפט אין דער קוך, האָט די פלאַם אויפגעריסען און ס׳האָבען זיך אָנגעצינדען איהרע קליידער. אין אַ שווערען צושטאַנד איז זי אָפּגעפיהרט געוואָרען אין שפּיטאָל.

צוזאַמענשטויס צווישען טראַמוואַי און אַנ׳אויטאָ

די פּאַסאַזשירען פון אויטאָ ראַטמיסטוש ביליק און מאַיאָר אַשיקאַ פערוואונדעט

נעבען באַהן־איבערגאַנג אין רודאַ־פּאַביאַניץ איז נעכטען פאָרגעקומען אַ שווערער צוזאַמענשטויס צווישען רודער טראַמוואַי מיט אַנ׳אויטאָ.

אַדורכפאָהרענדיג דעם באַהן־איבערגאַנג האָט דער שאָפער פון אַ דורכפאָהרענדען אויטאָ מיט 2 פּאַסאַזשירען געפּרובט אויסצומיידען דעם טראַמוואַי, ער האָט אָבער דאָס נישט בעוויזען צו טון און ס׳איז פאָרגעקומען אַ צוזאַמענשטויס צווישען טראַמוואַי און דעם אויטאָ. ביידע פּאַסאַזשירען זענען אַרויסגעפאַלען פון אויטאָ און זענען ערנסט פערוואונדעט געוואָרען, די פּאָגאָטאָוויע האָט זיי ערטיילט הילף, ווי ס׳האָט זיך אַרויסגעשטעלט זענען די פּאַסאַזשירען געווען ראַטמיסטוש ביליק, אַ בזוך דער פון טאַרנאָפּאָלער וואָיעוואָדאַ און מאַיאָר אַשיקאַ אויפ׳ן אָרט איז אָנגעקומען די מיליטעריש און פּאָליציאַישע מאַכט, וועלכע האָט אָנגעהויבען אַנ׳אויספאָרשונג וועגען דער סיבה פון דער קאַטאַסטראָפע.

לאָדזער יודען!

געדענקט, אַז דאָס נישט גיין צו די וואַהלען און דאָס נישט שטימען אויף יודישע ליסטעס קען, ביים היינטיגען מאָמענט, אויסנעטייטשט ווערען, ווי רעזיגנאַציע פון אונזערע מענשליכע, בירגערליכע און פּאָליטישע רעכט.

גייט מאַסענוויין צו די אורנעס און שטימט

אין 10־טען וואַהל־קרייז אויף **אַדוו. יוסף ווייצמאַן**

אין 9־טען וואַהל־קרייז אויף **מג. מ. באַלבערישסקי**

אין 1־טען וואַהל־קרייז אויף **ראַדצאַ פ. כאַרי**

אין 2־טען וואַהל־קרייז אויף **מ. קופּערמינץ**

די דאָזיגע ראַטמענער וועלען זיין די מעכטיגע וואַנד, אַן וועלכער עס וועלען זיך צוברעכען אַלע ענדעקישע אַטאַקעס

פעראייניגטער יוד. וואַהל-בלאָק

פאָלקיסטישער קאָמיטעט

צוזאַמענשטויס פון אַנ׳אויטאָ מיט אַ דראָשקע

צוויי פּאַסאַזשירען פערוואונדעט

אויף נאַרוטאָוויטשאַ גאַס איז נעכטען געפאָהרען אין אַ דראָשקע דער 62־יעהריגער משה אַרענבוים (נאַרוטאָוויטשאַ 23) מיט דער 33 יעהריגער רוישאַ זאַנאַפּענד (כאָמיעסקאַ 3). פּלוצים איז אָנגעפאָהרען אַנ׳אויטאָ און אָנגעשטויסען אין דער דראָשקע, אַזוי, אַז די דראָשקע האָט זיך איבערגעקערט, ביידע זענען אַרויסגעפאַלען אויפ׳ן ברוק און בעקומען וואונדען. פּאָגאָטאָוויע האָט ביידע געגעבען מעדיציניש הילף.

צוויי „קאַכאַנקעס" לאָזען נישט שמידען זייער „קאַכאַנעק" אין קייטען

אוואַנטורע אין היגען שטאָטישען געריכט

(א) נעכטען איז אין שטאָטישען געריכט פאָרגעקומען אַ פּראָצעס פון סטאַניסלאַוו שיוואַק און קאַזשימיערש קאַטשאַק, וועלכע האָבען דעם 22־טען יוני ד. י. אויף דער לאַגעווניצקאַ גאַס אַרויסגעריסען אַ האַנד־בייטעל ביי דער פרוי פראַנטשישקאַ קאָוואַלסקאַ.

דאָס געריכט האָט שיוואַק׳ן בעפרייט און קאַטשאַק׳ן פערמשפּט אויף 1 יאָהר תפיסה. דערביי האָבען ביידע פערנומען מאַכען אין געריכט־זאַל אַנ׳אוואַנטורע. צוליב דעם האָט דער פּאָליציאַנט געוואָלט שיוואַק׳ן שמידען אין קייטען. דאָ האָט דער בחור זיך אַרויסגעריסען פון פּאָליציאַנט׳ס הענט, רעכט בייטי האָט ער איבערגעריסען עטליכע בענק, איהם געוואָלפען אויפ׳ן פּאָליציאַנט און איהם געוואָלט אַנטוואַפענען. דאָך איז געלונגען דאָס גאַנצע צו בערוהיגען, און אַלע צוזאַמען זענען זיי מיט דער תפיסה־קאַרעטע אָפּגעפיהרט געוואָרען אין טורמע. האָבען צוגעהאָלפען זיינע 2 קאַכאַנקעס, וואָס האָבען זיך געפונען אין געריכטס-זאַל, זיי האָבען זיך

די וואָיעוואָדישע פּאָליציי-קאָמאַנדע

וועלכע האָט זיך געפונען אויף מאַנידשקי 2 ווערט פון היינט אָן איבערגעטראָגען אויף פּשעיאַזד 36, צווייטען שטאָק.

די נומערען פון אַלע טעלעפאָנען זענען געבליבען דיזעלבע.

Casino

היינט און פאָלג. טעג!

דער גלענצענדער יודישער אַקטיאָר, וועלכער שפּילט אין די ניו-יאָרקער יודישע טעאַטערס

פּאָול מוני

אין פילם

PASTEUR

(„דער מענש, וועלכער האָט בעזיגט דעם טויט")

רעזשי: WILLIAM DIETERLE

מיטאַרבייטער פון

מאַקס ריינהאַרדט

גענדיגט דער שטרייק פון מילער'ס פאבריק אין רודא-פאביאניץ

(א) נאך א לאנגדויערנדען אקופאציע־שטרייק אין מילער'ס פאבריק אין רודא־פאביאניץ, זענען נעכטען די ארבייטער צוגעטרעטען צו דער א"ביים. נעכטען האבען געארבייט 60 ארבייטער. ביז שבת וועלען צוטרעטען צו דער ארבייט נאך 240 ארבייטער. קומענדיגע וואך די איבעריגע 130.

גענדיגט דער טישלער-שטרייק אין אלעקסאנדער

(א) נעכטען איז געענדיגט געווארען דער טיש-לער־שטרייק אין אלעקסאנדער. ס'איז געשלאסען געווארען א קאלעקטיווער אפמאך, און די ארבייטער האבען בעקומען א הוספה פון 25 ביז 50 פראצענט. שוין נעכטען זענען 200 ארבייטער צוגעטרעטען צו דער ארבייט.

שטרייק אין א זאקען-פאבריק אין אלעקסאנדער

(א) אין דער זאקען־פאבריק פון ישראל טענש אין אלעקסאנדער, האט נעכטען אויסגעבראכען א שטרייק. צוליב דעם, וואס די פירמע האט נישט אויסגעצאהלט די פערלעגענע שכירות. 30 ארבייטער האבען געווארפען די ארבייט.

פון פשיטיקער הילף-קאמיטעט

דער לאדזער הילף־קאמיטעט פאר פשיטיק און אומגעגענד האט געזאמעלט געלד בסך הכל 13,261,19 ז.

אויסגאבען האט דער קאמיטעט געהאט 981,29 זל.

ג. סטארשי פון יודישען בעקער-צעך משה פאזנאנסקי
פערמשפט אויף 6 חדשים תפיסה פאר מיסברויכען מיט זיין אמט

(א) אויף דער בעשולדיגונגס־באנק איז נעכטען געזעסען דער געוו. סטארשי פון יודישען בעקער־צעך משה פאזנאנסקי.

ער איז אנגעקלאגט געווארען, אז ער האט מיס־געברויכט מיט דעם אמט אלס צעך־סטארשי און אלס מיטגליד פון דער קאנטראל־קאמיסיע, האט ער ביי די בעקערס גענומען שוחד ביים אדורכפיהרען די לוסטראציעס פון די בעקעריען.

דאס שטאט־געריכט האט איהם בשעתו בעפרייט, האגעגען איז ער אין קרייז־געריכט פערמשפט געווארען אויף א יאהר תפיסה.

אויף דער קאסאציע האט דאס העכסטע געריכט איבערגעשיקט דעם ענין צום קרייז־געריכט נאך אמאל צו בעטראכטען. נעכטען האט דאס קרייז-געריכט צום צווייטען מאל איהם פערמשפט אויף 6 חדשים תפיסה.

יודען, וועהלער!!

עם 27 סעפטעמבער גיט אב אייערע שטימען אין 2-טען וואהל-קרייז אויף דער ליסטע נר. 6! אלע פינף שטימען אויף **יאקוב ליבראַ**, געוו. ראטמאן, ראטמאן פון דער האנדעלס-קאמער, וויצע-פרעזעס פון לאנדעס-פערבאנד פאר טעקסטיל-אינדוסטריע.

אין 7-טען וואהל-קרייז אויף דער ליסטע נר. 11 אלע אכט שטימען אויף **ל. ראזענבערג** ראטמאן פון דער האנדעלס-קאמער, פרעזעס פון קליינהענדלער-פעראיין אגראדאווא 10.

אין 9-טען וואהל-קרייז, ליסטע נר. 8 אלע 7 שטימען אויף **יאקוב הערץ** ראטמאן פון דער האנדעלס-קאמער. וויצע-פרעזעס פון סוחרים-פעראיין אין לאדז.

אין 10-טען וואהל-קרייז אויף דער ליסטע נר. 10 עלף שטימען אויף **סטאניסלאוו דאבראניצקי**, אדוואקאט, געוועזענער ראטמאן.

אויף די פערדינטע און ענערגישע פארשטעהער פון די ווירטשאפטליכע אינטערעסען און פראפעסיאנעלע אינטעליגענץ, וועלכע ווילען קאטעגאריש פערטיידיגען אייערע רעכט, אייער בעדראהטע ווירטשאפטליכע עקזיסטענץ פון אייער צוקונפט.

דעם 27 סעפטעמבער וועלען אינדוסטריעלער, סוחרים, האנדווערקער, פראפעסיאנעלע אינטע-ליגענץ שטימען אנ'איינהייטליכען פראנט.

אלע צו די וואהל-אורנעס

פעראייניגטער יודישער וואהל-בלאק

יודישער געזעלשאפטליך-ווירטשאפטליכער פראנט

אלע אינפארמאציעס און וואהל-פראגען ערטיילט דער סעקרעטאריאט שרודמיעסקא 12, טעל. 128-77.

Największy Wybór

Kapeluszy

HABIG i HUCKEL

אין אנדערע עמפפעהלט די פירמע

B. KLAJNBAUM

Piotrkowska 31, tel. 262-18.
„ 88, „ 238-16.

נומערן פאר ראווער-פאהרער'ס

(א) פון דעם 28. ה. ח. אן וועט דער אינדוסטרי־אמט ביים מאגיסטראט, ארויסגעבען רעגיסטראציע־נומערען פאר ראווערייסטען. די ערשטע וועלען בעקומען נומערן די, וואס האבען שוין איינגעצאהלט.

זעלבסטמארד

(א) אויף סטאשיצא 34, איז בעגאנגען זעלבסט-מארד די 22-יעהריגע העלענא מילאש, די סיבה איז — פאמיליען - סכסוכים.

דאס דאווענען פון חזן ווייסבערגער

אין נייעם קאנצערט־זאל אויף פיראמאוויטשא 3, האט געמאכט א גרויסען איינדרוק דאס דאווענען פון דעם אבערקאנטאר ה' ווייסבערגער מיט'ן כאר. וועלכער האט מיט זיין הארציגען דאווענען און זיסער נגינה, איבערהויפט מיט זיין „זאגען" פער־שאפט די מתפללים א אמת'ן עונג רוחני

ציהונג פון דער מלוכה-לאטעריע
4-טע קלאס; 13-טער טאג

20.000 zł. — 101736.
10.000 zł. — 33529, 74020.
5.000 zł. — 106313, 107246. 114314, 170204, 23384, 30825, 52449. 88303.
2.000 zł. — 5984, 23495, 37530. 67635, 107505, 115641, 136908, 141237. 146517, 152160, 156617, 165307, 174602, 183291.
1.000 zł. — 12585, 13394. 17407, 35642, 43934, 45050, 54127, 54712. 69708, 71313, 83680, 100868, 106014. 112061, 119758, 126742, 129514, 129614. 134904, 138908, 147090, 156734, 181605, 188606, 190154, 194948.

WYGRANE PO Zł. 200.

74 237 328 79 407 9 60 82 567 651 970.
1001 42 89 199 354 441 510 929 56 2039 155 210 78 418 31 554 618 712 15 52 3002 26 187 254 74 451 537 647 62 702 921 36 4025 32 258 76 748 94 5213 313 63 72 87 666 712 58 915 6061 74 183 257 68 383 467 562 665 713 824 942 67 7169 279 422 25 35 81 594 718 95 8108 98 229 479 654 61 69 74 711 57 939 57 9060 264 96 420 569 674 776 818 30 50 54 985 66.
10047 62 69 153 86 349 415 562 610 31 64 765 839 11085 491 546 638 877 949 12166 346 481 712 23 47 920 13456 66 746 968 14229 322 422 618 57 832 68 924 15053 318 19 99 512 46 59 629 68 902 40 16049 137 435 791 871 17132 67 281 314 63 407 28 87 509 23 664 819 18012 51 59 128 302 459 528 629 98 744 49 19043 204 55 426 43 543 612 710 69 85.
20089 93 293 302 54 485 557 89 601 710 848 21056 247 322 478 647 718 869 992 22012 19 193 657 700 22 32 982 23311 41 97 512 62 74 838 94 933 24018 237 82 346 96 633 752 56 990 25043 122 454 500 5 635 705 829 26007 102 45 859 981 95 27051 163 95 299 644 67 701 951 74 28059 156 279 714 37 935 29093 96 243 70 456 91 678 851 930 90.
30409 61 516 56 665 877 946 31158 75 79 206 26 7 322 44 462 87 590 898 32006 297 424 625 759 847 78 951 54 65 33084 130 287 83 596 607 760 814 53 34153 77 527 41 670 752 835 35170 316 408 550 657 717 34 78 957 36031 297 330 87 96 490 633 70 71 855 37163 274 374 543 847 88 38040 123 240 363 427 716 26 33 39065 74 95 216 33 340 465 76 78 698 967.
40124 84 215 77 310 46 98 476 613 41156 85 304 501 23 94 600 11 711 38 88 42156 70 451 600 13 978 43063 127 221 89 305 482 562 646 756 838 99 44290 385 931 54 65 45013 56 119 40 235 84 490 515 32 613 87 990 46017 167 76 331 469 666 788 47027 91 125 35 53 249 74 388 431 519 949 57 60 48005 310 402 94 567 630 702 994 49089 143 243 365 79 97 584 625 781 877.
50060 192 301 425 682 6 784 846 952 5 51035 45 161 363 613 52089 252 599 731 931 53038 92 4 179 201 354 501 761 7 54534 594 600 53 69 441 55433 79 80 56177 458 775 57230 528 609 40 909 59 58326 621 65 737 824 59017 43 64 86 254 61 85 363 776 78 840 2.
60000 54 236 410 22 577 744 995 61098 294 403 362 80 7 704 29 971 62141 240 51 560 788 90 99 866 921 63193 253 369 848 946 64055 80 110 83 312 551 797 860 65 65297 354 450 506 617 727 28 922 66112 250 316 53 89 462 567 600 18 825 67133 295 392 454 83 529 42 697 938 72 68075 86 279 419 645 737 84 950 69061 129 487 550 652 745 867 981.
70325 434 554 74 804 29 932 71051 123 500 762 936 72226 66 442 75 511 26 33 47 86 609 90 876 73128 67 204 46 378 90 535 822 939 55 74032 191 342 422 30 42 806 10 13 41 75134 46 301 56 72 475 668 94 746 76023 158 702 22 960 88 77044 312 526 655 751 78033 190 302 10 76 83 425 546 80 636 63 79030 119 205 10 388 477 98 774.
80006 105 48 64 331 470 92 563 655 90 81005 197 390 525 618 706 47 832 923 82089 127 424 75 512 28 636 785 992 83035 231 300 61 425 624 870 84050 95 526 96 682 850 987 85016 596 521 3 33 58 864 89 973 86010 343 79 455 88 582 507 60 918 89 87101 65 88 325 50 79 491 835 458 88124 298 408 35 63 545 677 89202 424 92 676 96 790 808 967 72.
90289 637 39 944 72 91262 [illegible] 467 578 642 840 47 987 92478 445 628 73[illegible] 93005 149 85 305 82 86 478 555 91 796 859 6[illegible] 94003 140 66 470 503 838 95023 160 219 54 67 454 755 836 96063 195 638 80 706 99 923 45 97035 46 148 279 572 96 675 98037 170 278 96 571 692 832 99279 87 815 98 591 616 73 721 27 968.
100008 31 252 872 425 38 87 669 706 69 909 30 101028 118 39 91 229 85 328 826 76 950 95 102045 67 290 426 550 621 721 827 37 103041 99 170 72 559 606 741 73 825 104062 256 74 413 90 541 601 867 93 903 47 105635 834 106005 324 426 41 673 107037 48 393 989 108006 117 92 386 967 109023 108 9 37 247 547 643
110039 128 340 50 520 694 830 85 912 84 111080 180 344 414 614 112023 89 188 259 418 705 97 820 983 113116 386 426 548 700 24 923 66 99 114026 57 102 216 88 89 346 806 974 115368 405 515 623 73 752 55 844 966 116311 42 567 616 23 811 84 925 91 117085 419 24 912 47 118042 72 195 292 404 728 920 22 47 119076 195 449 59 527 31 56 74 688 03 734 826 915 31
120056 76 311 46 71 490 898 96 121173 349 53 582 653 56 809 994 122013 119 245 92 486 93 602 82 732 822 123109 55 320 84 488 506 629 76 747 60 882 124034 142 212 21 326 28 538 872 933 125133 64 264 419 577 89 640 50 711 919 82 126028 163 236 363 87 488 573 79 55 646 70 97 751 838 84 929 127005 322 919 128094 312 486 728 42 56 919 129103 208 31 5 29 73 462 591 604 12 807 946
130006 113 50 86 372 429 76 636 50 726 863 131041 104 31 300 64 585 742 96 800 9 132046 86 186 272 95 495 782 943 133052 124 226 45 335 446 607 759 876 91 973 134027 318 645 809 991 135080 113 77 241 439 646 28 724 35 851 929 136074 144 88 595 892 966 137029 111 42 445 618 797 138211 314 549 139278 307 402 99 787
140020 114 63 442 525 43 56 617 84 814 921 75 141038 170 415 18 541 98 747 879 969 142024 32 288 676 87 783 97 829 143159 249 424 582 717 801 30 4 144113 36 47 416 546 69 667 97 833 145057 272 336 421 48 64 720 875 914 56 146048 369 455 617 708 846 147049 95 237 50 320 479 584 661 787 819 940 148028 4616 571 726 839 149120 36 91 273 412 542 86 843 60
150169 380 546 90 664 726 33 838 151222 502 63 701 39 61 945 67 152040 63 457 543 607 777 98 833 4 908 41 153174 330 461 625 34 8 766 154145 380 474 735 811 931 155316 443 631 89 714 61 819 991 156415 679 708 94 979 157289 330 509 813 54 61 158021 48 115 79 211 351 68 530 75 827 159240 444 579 89 634 96 704 976
160204 310 478 546 605 924 45 161161 524 85 612 20 730 44 90 899 921 162081 97 598 788 937 163005 29 66 308 745 50 836 77 910 12 14 164005 130 325 430 836 81 165160 498 526 630 919 79 166068 94 107 97 224 311 585 626 167061 289 496 765 837 46 168068 70 109 59 525 628 64 795 169013 122 321 408 607 838 67 966
170219 706 63 814 19 171004 92 382 477 629 42 793 911 78 172013 35 138 55 381 506 613 707 813 911 173101 267 403 445 174067 81 446 605 720 813 19 927 175058 122 98 245 539 648 879 910 176010 197 271 435 551 97 917 177293 324 54 443 50 949 178000 61 290 6 320 64 458 948 179006 80 475 631 6 718 93 987
180068 244 498 579 801 38 92 181188 271 412 564 682 815 54 182092 341 633 749 183069 146 309 50 763 853 958 18409 3128 74 227 38 307 594 785 99 809 185101 53 49 225 329 419 20 553 741 86 846 186046 192 354 83 469 538 817 977 187050 468 514 743 56 942 188081 127 295 327 444 555 763 189154 68 218 64 333 7 472 503 642
190151 92 275 474 711 912 46 85 95 191124 249 386 495 687 865 946 192033 8 170 291 548 707 30 825 99 193076 164 624 34 757 833 194006 34 183 221 419 690 813

CIĄGNIENIE II.

25.000 zł. — 78189.
75.000 zł. — 36051.
20.000 zł. — 139111.
10.000 zł. — 82151, 96577.
5.000 zł. — 26724, 41196. 80440, 134386.
2.000 zł. — 13072, 17131. 23049, 23675, 48637, 50146, 71036, 76297. 77760, 99157, 101234, 110584, 116447. 122765, 130262, 138341, 156992, 157709. 191469, 191708, 193269.
1.000 zł. — 21117, 21590. 23247, 29314, 35535, 38311, 50179, 52695. 53248, 60048, 60847, 61313, 73583, 80088. 81527, 86093, 87504, 103029, 109433. 113514, 124594. 127343, 133296, 140819. 148018, 150570, 155742, 169473, 172043. 179801, 181703, 190171, 194563.

WYGRANE PO 200 ZŁ.

162 1034 616 875 81 92 957 2017 428 673 103 387 474 89 689 827 4035 691 936 5314 78 08 73 569 6135 343 67 485 603 7484 8081 94 910 9328 74 535.
10713 27 40 835 11026 238 419 550 54 618 88 941 12051 646 901 13012 34 481 82 679 703 31 14166 436 929 15323 26 542 16121 535 90 986 98 17127 49 229 377 499 795 850 18675 726 19088 237 52 708 986.
20188 585 746 21132 377 629 22249 74 324 416 595 654 786 848 23183 448 509 607 86 921 24132 415 27 595 786 809 25152 67 457 605 96 952 26110 362 99 401 883 27081 481 662 73 28111 394 650 743 905 29606 71.
30076 122 24 78 424 52 527 736 917 31081 293 609 731 984 32334 457 822 33241 471 674 93 754 862 34097 288 841 35119 31 402 22 742 807 56 36037 44 101 267 389 659 802 37095 245 390 700 61 38094 140 208 438 662 39507.
40022 77 273 341 542 672 901 09 41155 549 63 69 603 825 42095 365 664 735 43115 364 733 44127 351 454 651 839 910 45152 424 531 45 48 695 814 906 11 46023 60 288 98 622 71 781 47212 19 865 48052 354 49009 85 123 74 277 753 897.
50183 287 619 902 22 63 51038 167 261 736 925 90 52152 211 498 53027 257 72 355 856 86 54293 561 909 55106 299 449 569 696 56082 86 455 641 57117 284 345 516 993 58140 46 84 686 845 46 59102 477 912.
60145 91 364 90 491 910 86 61412 627 751 892 62128 316 595 884 63467 666 905 21 28 64886 65194 268 351 502 638 826 904 66101 267 338 463 528 86 638 843 65 67155 268 771 68448 789 69081 226 637 790 92 823.
70153 339 913 71196 98 419 634 720 72036 300 749 71 750 73344 418 577 720 957 74011 146 79 279 627 65 881 75329 575 76047 233 689 746 77031 42 70 168 81 88 494 609 32 78096 716 79126 73 376 530.
80054 71 82 423 80 515 81041 342 545 704 08 82057 207 436 850 83337 489 84136 290 308 514 629 950 85076 252 324 46 415 744 822 45 63 86489 655 87932 88246 397 543 646 713 50.
90048 67 215 824 961 91132 526 763 92231 93138 326 97 557 714 37 951 94536 993 95086 143 53 501 96099 238 736 65 951 97000 163 321 76 583 777 841 98087 212 446 982 99201 352.
100132 63 94 615 774 77 873 957 101036 44 101 581 102003 435 53 534 630 842 103043 319 445 728 43 845 104297 591 106061 109 205 417 551 614 61 927 107328 89 731 57 887 948 108564 601 808 109021 42 624 920
110042 127 403 806 111268 370 508 25 51 83 650 112062 271 449 113042 238 911 114083 365 673 749 813 115261 624 821 47 116163 297 361 406 33 34 518 117038 118 468 705 76 118180 723 33 844 983 119072 168
120139 90 375 551 884 916 83 121025 256 442 611 845 122040 243 492 591 697 123004 733 124357 685 761 125136 216 362 520 619 922 47 73 126034 98 265 807 127523 938 128442 604 24 65 710 24 93 997 129026 133 265 321 51 526 664
130003 04 397 131115 969 132048 458 534 823 133027 436 928 134377 917 135041 84 419 614 136112 137304 937 61 93 138059 232 960 139169 319 26 474 82 602 763 917
140139 368 87 976 141080 293 823 917 142246 795 907 143026 180 783 947 144048 240 95 610 761 145168 215 394 570 95 645 876 146226 76 575 892 988 147254 523 755 148040 171 86 950 149419 26 601 912 15
150734 614 907 48 151038 67 283 694 904 18 152201 153029 104 82 364 697 859 154791 155187 307 845 156630 896 922 157155 58 373 89 471 763 846 158018 355 83 994 159760
160195 210 917 97 161246 367 561 702 162107 540 163155 446 595 932 164324 408 09 24 165105 413 629 836 972 166445 95 502 95 871 909 167094 480 530 168143 344 596 769 169073 527 682
170372 95 406 801 920 171012 165 535 871 902 31 172093 95 323 686 914 173102 10 234 388 502 64 811 174040 140 175697 785 176191 385 455 796 177049 59 65 112 25 273 470 559 628 178050 292 179275 463 598
180140 233 61 310 459 533 681 181544 183094 100 11 40 308 661 810 14 31 184042 77 163 482 507 187129 251 623 754 869 96 948 186325 187097 196 639 47 930 32 188649 189043 84 462 764 921
190004 365 403 626 763 191409 717 981 192269 867 192028 31 54 560 885 194062 169 586 735 885

TRZECIE CIĄGNIENIE.
WYGRANE PO 200 ZŁOTYCH.

347 577 615 909 38 1388 2416 501 682 954 3882 914 4022 355 452 57 562 675 5003 15 88 147 456 93 791 938 6589 662 705 7219 84 709 92 913 8115 359 531 699 724 77 9117 281 454 504 710
10011 12 101 295 461 716 999 11226 854 12011 167 918 13025 96 357 641 14161 242 604 836 58 963 15105 729 48 449 16374 693 726 850 932 37 17165 459 584 687 98 18281 512 19209 353 505 28 52 937
20035 37 95 233 516 679 898 21083 104 282 483 501 38 657 72 99 22084 140 579 23169 462 614 24717 53 25200 563 98 637 746 53 87 930 57 58 26163 285 309 448 615 721 842 27177 597 817 965 28032 122 409 944 29142 372 692 99
30120 282 470 881 943 31372 890 95 32550 62 82 97 98 883 33297 546 946 34628 885 901 35101 17 530 71 77 36635 36 37511 26 859 38613 50 746 921 39098 365 450 875
40290 429 95 812 41018 42 44 294 300 40 608 713 42008 111 292 746 43409 91 637 44033 317 661 898 904 84 45808 926 46086 97 104 17 705 47048 87 378 503 630 48117 251 70 518 617 49071 142 70 85 235 93 313 488 901 14
50009 76 173 724 51037 72 78 488 516 44 52078 208 663 53111 63 72 269 391 449 809 12 953 54007 100 200 60 98 389 504 622 26 79 55020 294 556 728 49 888 56066 95 184 92 344 98 631 910 27 57325 626 757 974 58035 59340 78 400 509 617
60252 87 677 775 97 61115 66 337 529 53 701 62006 179 98 305 662 67 829 63076 741 64391 462 570 783 65021 189 291 514 76 889 66480 87 587 601 67003 63 249 357 610 56 711 874 925 68336 39 511 878 69005 132 351 899
70304 431 678 713 978 71464 932 72031 147 95 302 713 90 73380 485 757 850 910 74193 374 927 75185 220 72 387 731 76293 392 77433 666 78206 385 570 81 713 79019 326 34 500 639 58 978 79
80129 99 333 964 90 81009 68 69 82685 866 83127 491 512 37 65 807 68 987 84323 70 85371 420 86018 226 85 625 54 998 99 87089 106 465 685 743 88244 363 865 89179 717
90074 460 662 781 91055 258 392 429 774 906 92184 558 93025 209 496 647 94191 93 279 433 509 612 827 95105 28 96 226 762 833 96144 851 97008 70 270 315 87 702 951 98075 642 715 810 99800.
100129 303 26 833 948 101070 192 265 312 578 721 458 875 971 102036 276 952 103032 124 383 425 511 51 651 63 872 104079 90 226 368 869 105453 68 523 754 830 56 106889 107102 433 741 108135 78 569 650 85 109052 64 853 56.
110073 302 430 37 545 963 111020 121 257 408 112374 618 704 802 04 81 113476 772 845 57 114145 317 502 04 680 836 115439 500 845 957 116447 70 625 89 981 117016 333 796 805 118038 54 587 845 959 119014 16 107 216 697.
120168 754 914 121489 529 888 961 122048 561 636 70 857 123428 521 59 88 710 32 125040 108 356 432 537 126202 326 435 42 507 657 806 127019 493 617 732 952 128037 241 388 431 56 659 715 73 845 87 129180 288 610 914 47 73.
130050 209 385 99 543 674 833 36 36 76 131012 106 483 775 880 985 132156 505 951 74 133041 208 84 431 514 980 134903 44 69 135096 112 236 323 584 136048 847 89 137352 666 83 138064 184 255 468 627 871 964 139038 224 52 589 753 141693 829 31 142194 261 393 462 143131 271 326 969 144207 886 145262 405 98 508 38 631 146129 428 80 559 147118 255 311 595 622 875 148075 317 410 761 954 149996.
150555 777 151020 374 88 996 152109 443 153147 87 237 687 804 24 154411 609 39 837 155198 736 857 156282 782 157124 158034 292 466 677 731 159542.
160064 134 98 257 323 602 758 161083 340 417 542 162097 205 604 764 69 87 163114 765 164042 278 507 621 904 165539 884 952 167021 231 81 734 168222 56 471 800 169118 377 508 918 86.
170355 530 171018 45 142 324 73 706 172414 807 959 173074 364 429 500 667 174246 364 175320 436 595 664 728 176343 648 177507 835 178115 61 403 179466 783 819
180577 675 181057 90 215 551 672 182088 176 347 685 734 833 50 183020 399 740 990 184002 70 438 185304 838 186168 376 504 51 187694 728 188040 501 42 675 189088 326 455 561 970
190404 191326 60 498 557 84 192294 346 590 696 821 193272 74 381 487 500 614 [illegible] 236 67 998

געוו. קאנצליסט פון 7-טען פאליציי-קאמיסאריאט

פערמשפט אויף 1 יאהר תפיסה פאר דעפרוידירען 7200 זל.

(א) פארן קרימינאל-געריכט איז נעכטען געשטאנען דער געוו. קאנצליסט פון 7-טען פאליציי-קאמיסאריאט יוזעף ווערנער, פאר דעפראודאציע.

אין אפריל ד. י. איז ווערנער געקומען אין אויספארשונגס-אמט און אליין געמאלדען, אז ער האט דעפרוידירט א סומע פון 7200 זל., וואס ער האט גענומען ביי די פאליציאנטען. וואס זיי האבען איינקאסירט פון די שטראף-מאנדאטען.

די אויספארשונג האט טאקע פעסטגעשטעלט, אז אזא סומע פעהלט. קוויטירט האט ער די ריכטיגע סומען, נאר אין די ביכער האט ער פערשריבען ווע-ניגער.

כדי צו קענען דעקען די סומע, האט ער גענו-מען שפילען אויף דער לאטעריע, די לעצטע צייט האט ער געשפילט אויף דריי גאנצע לאסען, און צו זיין אומגליק פערשפילט.

אין געריכט האט ער זיך פערטיידיגט, אז דאס האט ער געטאן צוליב דעם. וואס זיין פרוי איז געווען קראנק, און צוליב'ן טויט פון זיין קינד, האט ער זיך געפונען אין א שווערע מאטעריעלע לאגע.

דאס געריכט האט ווערנער'ן פערמשפט אויף 1 יאהר תפיסה און צו פערלירען די רעכט אויף 3 יאהר.

ווי אזוי נאצי-גדולים ארדנען איין אויפנאהמען

(ענדע פון 5-טע זייט)

צוויי שווימבעדער אויף דער פרייער לופט, זענען בעלויכטען געווארען דורך עלעקטרישע לאמפען, וואס האבען זיך געפינען אונטער דעם וואסער, אויף דעם וואסער זענען געשוואומען טראטוואס מיט פרעכטיגע בלומען.

נאך דעם באלעט איז פארגעקומען א קארנא-וואל - צוג פון אקטיארען אין פרעכטיגע ביזארישע קאסטיומען פון 18. יאהרהונדערט. דער קארנאוואל-צוג האט איינגעלאדענט די געסט צו בעגלייטען איהר אויף אג'אמת'ן גרויסען יאהר-מארק - פייער, אויף וועלכען עס האבען זיך געפינען פל'ערליי פערוויי-לונגס לאקאלען, וויין-בודען און הארפישע פערוויי-לונגען. דאס איינציגע מאדערנע איז געווען א מא-דעל פון אג'אעראפלאן, וואס האט זיך פסדר בע-וועגט אין די פערשידענסטע און אונערווארטעטסטע ריכטונגען, אפהענגיג דערפון, אין וועלכער זייט מען האט געדרעהט די קארבע. דער דאזיגער מין אעראפלאן ווערט בענוצט דורך די דייטשע פילא-טען צו מאכען איבונגען און צו מאכען די פער-שידענסטע אקראבאטישע פיגורען ביים פליהען. גע-נעראל געהרינג איז געווען געקליידט אין א ווייסען אוניפארם"....

אפי' מען זאגט אין אויסלאנד, אז אין דייטש-לאנד איז שלעכט און עס האלט שוין ביים איינ-פיהרען שפייז-קארטען. פון דער פערשווענדערישקייט פון די נאצי גדולים איז דאס יעדענפאלס נישט צו זעהען.

Dr. med. H. LUBICZ
צוריקגעקעהרט
ספעציאליסט פאר הויט, ווענערישע און געשלעכטס-קראנקהייטען
צעגעלניאנא 7 (פריהער 43), טעלעפאן 141-32

Dr. med. Sadokierski
כירורג פון צייהן און יאסלעס
האט זיך איבערגעצויגען אויף
Piotrkowska 56, tel. 129-77.

קלאבג-קינא CAPITOL
זאוואדזקא 16

היינט פרעמיערע! 2 שעה זמאציג, שפאנונג און שטארקע איינדרוקען, גרויסער פילם וועגען נישט בעשאפענע העלדען פון דער נייער וועלט.
"רובין הוד פון עלדאראדא"
וועלכע האבען גע-קעמפט צו בעהערשן פרויען און גאלד
רעזשי: A. W. WILLIAM
עס בעטייליגען זיך: Warner Bazter, Anna Loring ווי אויך Margo די גאלרהארינע טענצערין
דער נייעסטער פראגראם: CHARLIE CHAPLIN אין פילם „הייבטיגע צייטען"
אונזער דעווי: — די נידריגסטע פרייזען! באלקאן 54 גר. 1 פ. 109 זל. II פל. 85 גר.

קליינע אנאנסען
1 זלאטי
אנאנס ביז 15 ווערטער

פרייע פאסטענס

א לוינער מיט א 6-ער אדער 4-ער סוויטער-מאשינען קען זיך מעלדען באזארנא 7, וו. 8. 6821

סיכטיגע אגענטען מיט 50 זל. קויציע קענען שוין פערדינען 50 זל. וועכענטליך. אפערטען אונטער „G. P." 6823

א יונגעל. עס ווערט פון באלד גע-זוכט א יונגעל צו צעטראגען צייטונגען אויף אנגעוויזענע שטעלען, פולע בעקעס-טיגונג און א קליינעם געהאלט. צו ווענ-דען זיך זשגאווסקא 5 ביים צייטונגס-פערשפרייטער.

א שטריקער מיט אנ-8 ער מאשין קען בעקומען ארבייט, לימאנאווסקי-עגא 8 פראגט 2-טער שטאק מ. 16 גראנער.

קוואליפיצירטע שטריקער קענען זיך מעלדען שרודמיעסקא 11 אין קוש-מירעק'ס צוקערניע ביי גראסמאן פון 2 ביז 3 נאכמיטאג. 6819

פערשידענעס

אגענטען, וואיאזשארען, פראוויזיאניסטען פון דער סוויטער-בראנזשע קענען אפגעבען אפערטען אין רעדאקציע פאר „פ. ד." 6822

עס איז פערלוירען געגאנגען א ביכעל אויף נומער 100161 פון דער דעפאזיטען-באנק אויפ'ן נאמען באגאכוואל און הצבער. 6816

בחנם ווערט צוגעפאסט אלערליי גלעזער!

„OPTICUM" 28 פיעטריקאווער 28
בעזיצט אויף לאגער א גרויסען אויסוואהל פון פערשידענע ברילען, בינאקלען, אלערליי צילינדער-גלעזער, טערמאמעטערס, בינירטע גלעזער, טערמאמעטערס, אלעס צו די ביליגסטע פרייזען. מ'ארבייט אויף אונטערדעם רעצעפט פון די ה"ה דאקטוירים.

ווילסטו פערקויפען א ניימאשין
אין ערצילען
דעם העכסטען פרייז?
ווענד זיך צו:
Skład maszyn do szycia
Singer i Lachman
Łódź, Zydowska 2, telefon 246-73.

באד-אנשטאלט „HYGEA"
קרוטשא 11 (נייע"ם ראיאן)
היינט נאכט, אין די שוויץ טאג.

Szczepienia przeciwdyfteryteryczne
przeprowadza
Prywatne Pogotowie Lekarskie
Plac Wolności 10
tel. 2222-6

DR. MED.
L. Pikielny
אויערען-כירורג
ספעציאליסט פאר נאזען, האלזען און אויער-קראנקהייטען
NAWROT 8, tel. 219-90
נעהמט אן פון 4–7 נאכמיטאג
צוריקגעקעהרט.

Dr. I. Piechowicz
ספעציאליסט פאר אקושעריע און פרויען-קראנקהייטען
פערהיטונג געגען שוואנגערשאפט
שרודמיעסקא 18, טעל. 107-79
נעמט אן פון 8–10 פרי און פון 3–7 אוו.

PrywatnePogotowie
„SZYBKA POMOC LEKARSKA"
tel. 115-11
BAŁUCKI RYNEK
(Zgierska 56)
Czynne przez całą dobę bez przerwy.

Lek.-Dentysta
Helena Halpern
Nurutowicza 2, tel. 170.96
צוריקגעקעהרט
נעמט אן א גאנצען טאג.

FABRYKA NAPOI GAZOWYCH
R. Frydwald
Piłsudskiego 69, tel. 190-48
עמפפעהלט
סאדעוואסער "לעמאנאד"
וואס ווערט אפגעשיקט פינקטליך אהיים
בעשטעלונגען ווערען אנגענומען א גאנצען טאג.

Dr. med. E. WAJNBERGOWA
אויגען-קראנקהייטען
Dr. med. M. WAJNBERG
נערווען-קראנקהייטען
האבען זיך איבערגעצויגען אויף
LEGJONÓW 3 (Zielona)
tel. 172-20.

לעכער
ווערען אויסגעטנמען בילינג
ביי ג. נארדמאן
שרודמיעסקא 8

Dr. I. ZYW
כירורג
צוריקגעקעהרט
11-go LISTOPADA 17,
Telefon 123-41
נעמט אן פון 1–2 און פון 5–7 אוונט

DR.
Daniel Kon
STERLINGA 5, tel. 228-08
אינערליכע און נערוועז-קראנקהייטען
נעהמט אן פון 5–7 אוונט.
צוריקגעקעהרט

לעטשניצע
פון דאקטוירים-ספעציאליסטען
פיעטריקאווער 45,
טעל. 147-44.
אימפונגען געגען דיפטעריט

Dr. med.
P. Braun
צוריקגעקעהרט
ספעצ. פאר טריפער, סיפילים און הויט - קראנקהייטען. בעהאנדלונג פון מענער - שוואכע
צעגעלניאנא 4, טעל. 100-57
נעמט אן פון 8–2 מיטאג און פון 4–9 אוו.

די שענסטע
יום-כפור
וואונשקארטען
קענט איהר נאר בעקומען
אין דער דרוקעריי
בראמבערג
צעגעלניאנא 8 טעל. 255-09

SZCZEPIENIA PRZECIWDYFTERYTYCZNE
przeprowadza
Prywatne Pogotowie Lekarskie
12-333
Legjonów 6 (Zielona)

ד"ר העלדער
ספעצ. פאר הויט און ווענערישע קראנקהייטען און מענער - שוואכע
8 טראוגוטא 8, טעל. 179-89
נעמט אן פון 8–11 און פון 4–8 אוונט
זונטאג פון 10–2 מיטאג.
צוריקגעקעהרט
פאר פרויען — א ספעציעלער ווארטע-זאל
פאר אונבעמיטעלטע לעטשניצע-פרייזען

Doktór
A. S. Tenenbaum
אינערליכע קראנקהייטען
(ספעציעל לונגען)
צוריקגעקעהרט
Piotrkowska 109
telef. 220-25

dr. med. MAZUR
צוריקגעקעהרט
און וואוינט איצט
Piłsudskiego 72.

DR. MED.
G. GERSZTAJN
ספעציאליסט פאר אויגען-קראנקהייטען
צוריקגעקעהרט
Traugutta 12, tel. 175-10
נעמט אן פון 11–2 און פון 5–830 אוו.

לעטשניצע
פאר ווענערישע קראנקע
פון דאקטוירים ספעציאליסטען
לאדז, זאוואדזקא 1
טעל. 122-78
עפענט פון 8 פריה ביז 9 אווענט.
ווענעריש-קראנקע, מענערשוואכע און הויט-קראנקהייטען
אנאליזען פון בלוט און אורין
די פערהיטונגס-טאציע
פאר פרויען א ספעציעלער ווארטע-זאל
א בעראטונג 3 זל.

DR.
S. Kantor
ספעצ. פאר הויט און ווענערישע קראנקהייטען (מענער-שוואכע)
90 פיעטריקאווער 90
טעל. 129-45
נעמט אן פון 8–2 נאכמ. און פון 6–9 אוו.

Dr. med. Niewiażski
ספעציאליסט פאר טריפער, סיפיליס און הויט - קראנקהייטען. בעהאנדלונג פון מענער - שוואכע
אנדזשעיא 5, 1טער שטאק
פראנט. טעל. 159-40
נעהמט אן פון 8–11 און פון 5–9 אוונט
זונטאג און יום טוב פון 8–1 נאכמיטאג.
ספעציעלער ווארטע - זאל פאר פרויען

Doktór Med.
Szymon Grinberg
55 פילסודסקיעגא 55
טעלעפאן 58-168
נעמט אן פון 8–10 פרי. ד. ה.
פון 3 ביז 5 נאכמיטאג.

Dr. B. Hurwicz
Choroby skórne i weneryczne
Piotrkowska 10
נעמט אן פון 8–11 און פון 5–9 אוו.
זונטאג און יום-טוב — פון 1–8 ביינטאג.

אנאנסען - פרייז:
מארגן טעקסט — 18 גר. פרייטאג און ערב יו"ט — 24 גר.
נאכן טעקסט — 12 גר. פרייטאג און ערב יו"ט — 18 גר.
פאר א מילימעטער-שורה אין דער זייט 10 שפאלטען.
אין טעקסט — 40 ר. פרייטאג און ערב יו"ט — 60 גר.
פאר א מילימעטער-שורה. אין דער זייט 4 שפאלטען.
נעקראלאגען: 20 גראשען א מילימעטער שורה (אין דער זייט 10 שפאלטען). קליינע אנאנסען ביז 15 ווער-טער 1 זל., יעדעס ווייטערדיגע ווארט — 10 גראשען.
אויסער דער שטאט 50 פראצ. טייערער. אויסלאנד 100 פראצ. טייערער. מעלדונגען — 10 גר. א ווארט.

אבאנאמענטס-פרייז:
אין לאדז — 4 זלאטעס א חודש מיט אפטראגען אהיים.
אויף דער פראווינץ — 5 זל. א חודש; אין אויסלאנד — 7 זלאטעס א חודש; אמעריקא — 2 דאלאר א חודש.

מעהלערען וועלכע ענדערען פרינציפיעל דעם אינ-האלט פון דער אנאנס בערעכטיגען נישט צום איבערדרוק קען די אנאנס ערפיר צוריקצוציהען פאר דעם אנאנס.
פאר'ן אינהאלט און טערמין פון די אנאנסען איז דער פערלאג נישט פעראנטווארטליך. די ארטיניסטראציע איז אפען ביינטאג און ביינאכט אהן איבעררייס

Za wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odp. udz. Ch. J. Brzustowski i P. Wajntraub. Redaktor odpowiedzialny: Chanon Kaufman.
Czcionkami i druk rotac. „Najer Folksblat". Piotrkowska 21.